

IZVJEŠĆE O FINANCIJSKOJ REVIZIJI

HERCEGBOSANSKE ŽUPANIJE

za 2018. godinu

Broj: 01-02-07-14-2-1959-8/18

Sarajevo, srpanj 2019. godine

SADRŽAJ

I	IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA.....	1
1.	IZVJEŠĆE O REVIZIJI KONSOLIDIRANIH FINANSIJSKIH IZVJEŠĆA.....	1
2.	IZVJEŠĆE O REVIZIJI USKLAĐENOSTI.....	2
II	KRITERIJI ZA REVIZIJU	4
III	IZVJEŠĆE O REVIZIJI.....	5
1.	UVOD.....	5
2.	PREDMET, CIJL I OBUDAM REVIZIJE.....	5
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA	6
4.	SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA.....	8
5.	PLANIRANJE, DONOŠENJE PRORAČUNA I IZVJEŠĆIVANJE	9
6.	FINANSIJSKA IZVJEŠĆA.....	10
6.1	GODIŠNJE IZVJEŠĆE O IZVRŠENJU PRORAČUNA	10
6.1.1	Prihodi i primici.....	10
6.1.2	Rashodi, izdaci i financiranje.....	12
6.1.2.1	Plaće i naknade troškova uposlenih	12
6.1.2.2	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge.....	13
6.1.2.3	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	17
6.1.2.4	Kapitalni transferi	19
6.1.3	Tekuća pričuva	19
6.1.4	Finansijski rezultat.....	20
6.2	BILANCA STANJA	21
6.2.1	Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe	21
6.2.2	Stalna sredstva	22
6.2.3	Kratkoročne obveze i razgraničenja	22
6.2.4	Dugoročne obveze i razgraničenja	23
6.2.5	Popis sredstava i obveza	24
6.3	IZVJEŠĆE O NOVČANIM TIJEKOVIMA.....	24
7.	IZVJEŠĆE O KONSOLIDIRANOM GODIŠNJEM FINANSIJSKOM IZVJEŠĆU.....	25
8.	JAVNE NABAVE	25
9.	SUDSKI SPOROVI	27
10.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠĆA	27
IV	PRIVITAK KONSOLIDIRANA GODIŠNJA FINANSIJSKA IZVJEŠĆA	28
	<i>Konsolidirano Godišnje izvješće o izvršenju proračuna za 2018. godinu</i>	29
	<i>Konsolidirana Bilanca stanja na dan 31. 12. 2018. godine</i>	32
	<i>Konsolidirano Izvješće o novčanim tijekovima za razdoblje izvješćivanja od 1. 1. do 31. 12. 2018. godine</i>	33

I IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA

Izvješće neovisnog revizora daje se temeljem provedene finansijske revizije koja obuhvaća reviziju konsolidiranih finansijskih izvješća i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠĆE O REVIZIJI KONSOLIDIRANIH FINANSIJSKIH IZVJEŠĆA

Mišljenje s rezervom

Izvršili smo reviziju konsolidiranih finansijskih izvješća **Hercegbosanske županije (u daljem tekstu: Županija)** koji obuhvaćaju: Bilancu stanja na dan 31. 12. 2018. godine, Račun prihoda i rashoda, Izvješće o novčanim tijekovima, Izvješće o kapitalnim izdacima i financiranju, Posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, Godišnje izvješće o izvršenju proračuna za godinu koja se završava na taj dan, te Analizu iskaza – tekstualni dio, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, osim za moguće efekte pitanja opisanog u odjeljku *Temelj za mišljenje s rezervom*, konsolidirana finansijska izvješća istinito i fer prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijski položaj Županije na 31. 12. 2018. godine, novčane tijekove i izvršenje proračuna za godinu koja se završava na taj dan, sukladno prihvaćenom okviru finansijskog izvješćivanja.

Temelj za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvješću:

1. **Proračunom Županije za 2018. godinu planirano je izmirenje samo manjeg dijela (500.000 KM) dospjelih obveza temeljem pravomoćnih presuda i sudskih rješenja o izvršenju, koje su na datum bilance, bez zateznih kamata, iznosile 2.601.241 KM, a koje nisu evidentirane sukladno članku 76. Zakona o proračunima u FBiH, zbog čega su podcijenjeni rashodi obračunskog razdoblja u kojem su nastali, a samim tim nisu točno iskazani ni finansijski rezultati tih razdoblja, kao ni ukupno iskazani višak rashoda nad prihodima (točka 6.1.4 i 6.2.3 Izvješća).**

Reviziju smo obavili sukladno Zakonu o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i primjenjivim Međunarodnim standardima vrhovnih revisionih institucija (ISSAI). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju konsolidiranih finansijskih izvješća*.

Neovisni smo od Županije sukladno ISSAI 30 – Etičkim kodeksom kao i sukladno etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti sukladno tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dovoljni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje s rezervom.

Odgovornost rukovodstva za konsolidirana finansijska izvješća

Rukovodstvo Županije je odgovorno za izradu i fer prezentaciju konsolidiranih finansijskih izvješća sukladno prihvaćenom okviru finansijskog izvješćivanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju konsolidiranih finansijskih izvješća koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama, uz konsolidirana finansijska izvješća, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena, koje su razumne u danim okolnostima.

Odgovornost revizora za reviziju konsolidiranih finansijskih izvješća

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su konsolidirana finansijska izvješća kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili greške, kao i izdato izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena sukladno Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utječu na ekonomski odluke korisnika, donesene na temelju tih finansijskih izvješća.

Kao sastavni dio revizije, sukladno Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- prepoznajemo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza konsolidiranih finansijskih izvješća, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i prikupljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju temelj za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prevare je veći od rizika nastalog uslijed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorene, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola;
- stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Županije;
- ocjenjujemo primjerenošć korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava izvršenih od strane rukovodstva;
- ocjenjujemo cijelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj konsolidiranih finansijskih izvješća, uključujući i objave, kao i odražavaju li konsolidirana finansijska izvješća transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i onima u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tijekom naše revizije.

2. IZVJEŠĆE O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Mišljenje s rezervom

Uz reviziju konsolidiranih finansijskih izvješća **Hercegbosanske županije za 2018. godinu** izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u odjeljku *Temelj za mišljenje s rezervom*, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Županije za 2018. godinu sukladne su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definirani kao kriteriji za danu reviziju.

Temelj za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvješću:

1. Transferi za kulturu, u iznosu od 276.646 KM i Transfer za šport, u iznosu od 228.945 KM Ministarstva znanosti, prosvjete, kulture i športa i Transfer sredstava zaštite okoliša Ministarstva graditeljstva, obnove, prostornog uređenja i zaštite okoliša, u iznosu od 408.759 KM, nisu u cijelosti realizirani sukladno odredbama Zakona o izvršenju Proračuna Hercegbosanske županije za 2018. godinu i provedbenih propisa (točka 6.1.2.3 Izvješća);

2. Nisu u potpunosti poštivane procedure i postupci propisani Zakonom o javnim nabavama i njegovim provedbenim aktima, s obzirom na to da su nabave uredskog materijala, tonera i punjenja za printere, faks aparate i aparate za kopiranje, tiskanica, goriva za motorna vozila, ložulja i usluga tekućeg održavanja vozila u prvoj polovini 2018. godine vršene bez prethodno provedenih postupaka i zaključenih ugovora sa izabranim dobavljačima (točka 8. Izvješća);
3. Nije proveden cijelovit popis stalnih sredstava, potraživanja i obveza, te samim tim nije izvršeno usuglašavanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom, kako je to predviđeno odredbama članaka 25. i 28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, članka 18. Uredbe o računovodstvu proračuna u FBiH i članaka od 67. do 69. Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH (točka 6.2.5 Izvješća).

Reviziju usklađenosti izvršili smo sukladno Zakonu o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i ISSAI 4000 – Standardom za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema standardima detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Neovisni smo od Županije, sukladno ISSAI 30 – Etičkom kodeksu, kao i etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti sukladno tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dovoljni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje s rezervom.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju konsolidiranih finansijskih izvješća, rukovodstvo Županije je također odgovorno osigurati da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije sukladne propisima kojima su regulirane i potvrđuje da je tijekom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrshishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje postavljenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcioniranje sustava finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti izražavanja mišljenja o konsolidiranim finansijskim izvješćima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, sukladno zakonima i drugim propisima kojima su regulirane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura, kako bi prikupili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Županije, prema definiranim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji reguliraju poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sustava internih kontrola.

Sarajevo, 29. 7. 2019. godine

Zamjenik generalnog revizora

Dragan Kolobarić, dipl. oec.

Generalni revizor

Dževad Nekić, dipl. oec.

II KRITERIJI ZA REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine, u okviru finansijske revizije provodi i reviziju konsolidiranih finansijskih izvješća i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvješća i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. Konsolidirana finansijska izvješća, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni sa odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Kriteriji za reviziju konsolidiranih finansijskih izvješća su sljedeći:

- Zakon o proračunima u FBiH;
 - Uredba o računovodstvu proračuna u FBiH;
 - Pravilnik o knjigovodstvu proračuna u FBiH;
 - Pravilnik o finansijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH;
- Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH.

Kriteriji za reviziju usklađenosti su sljedeći:

- Zakon o proračunima u FBiH;
- Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
- Proračun Hercegbosanske županije za 2018. godinu;
- Zakon o izvršavanju Proračuna Hercegbosanske županije za 2018. godinu;
- Zakon o riznici u FBiH;
- Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o javnim nabavama;
- Zakon o državnoj službi u FBiH;
- Zakon o državnim službenicima i namještenicima;
- Zakon o namještenicima u organima državne službe u FBiH;
- Zakon o županijskim ministarstvima i drugim tijelima županijske uprave;
- Zakon o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH;
- Uredba o naknadama i drugim materijalnim pravima iz radnog odnosa uposlenih u Hercegbosanskoj županiji;
- Odluka o utvrđivanju platnih razreda i koeficijenata korisnika Proračuna;
- Zakon o porezu na dohodak;
- Zakon o doprinosima;
- Zakon o dugu, zaduzivanju i garancijama FBiH;
- Zakon o koncesijama;
- Zakon o javnom pravobranilaštву.

III IZVJEŠĆE O REVIZIJI

1. UVOD

Hercegbosanska županija, kao federalna jedinica FBiH, uspostavljena je Ustavom FBiH, Ustavom Hercegbosanske županije i Zakonom o federalnim jedinicama, koja svoje nadležnosti obavlja putem zakonodavne i izvršne vlasti.

Ustavom Županije propisano je da je nadležna u svim oblastima koje nisu Ustavom Federacije BiH izričito povjerene federalnoj vlasti ili koje nisu Ustavom Federacije BiH utvrđene kao zajedničke nadležnosti Federacije i Županije. Županija je nadležna za uspostavljanje i nadziranje policijskih snaga koje će imati jedinstvene federalne uniforme sa županijskim oznakama, utvrđivanje obrazovne politike, uključujući donošenje propisa o obrazovanju i osiguravanju obrazovanja, utvrđivanje i provođenje kulturne politike, utvrđivanje stambene politike, uključujući donošenje propisa koji se tiču uređivanja i izgradnje stambenih objekata, utvrđivanje politike reguliranja i osiguranja javnih službi, donošenje propisa o korištenju lokalnog zemljišta, uključujući zoniranje, donošenje propisa o unapređenju lokalnog poslovanja i dobrovornih aktivnosti, utvrđivanje politike u vezi sa osiguranjem radija i televizije, uključujući donošenje propisa o osiguranju njihovog rada i izgradnje, financiranje djelatnosti županijske vlasti ili njenih agencija oporezivanjem, zaduživanjem ili drugim sredstvima, donošenje propisa o lokalnoj samoupravi.

Zakonodavnu vlast u Županiji vrši Skupština Hercegbosanske Županije, a izvršnu Vlada Županije, koju čine premijer i 8 ministara.

Funkciju županijske uprave vrše ministarstva, zavodi, uprave i ustanove, sukladno Zakonu o županijskim ministarstvima i drugim tijelima županijske uprave, kojim se određuje njihov djelokrug rukovođenja i druga pitanja od značaja za njihovo organiziranje i funkcioniranje.

Ministarstvima rukovode ministri, a radom samostalnih zavoda, uprava i ustanova ravnatelji.

Sredstva za rad županijskih organa uprave i ustanova kojima je povjereno izvršavanje županijske politike i županijskih propisa utvrđuju se Proračunom Županije.

Proračunom za 2018. godinu planirano je 2.000 uposlenika, a na dan 31. 12. 2018. godine bilo je 1.898 uposlenih. Prema podacima Ministarstva financija, u obrazovnim ustanovama je bilo 1.076 uposlenih, u Ministarstvu unutarnjih poslova 417, sudstvu i ostalim ministarstvima i upravama 405 uposlenika.

Vlada Županije imenovana je 22. 6. 2017. godine, a za premijera Vlade imenovan je Ivan Jović.

Sjedište Vlade Županije je u Livnu, u Ulici Stjepana II. Kotromanića bb.

2. PREDMET, CILJ I OBUDJAM REVIZIJE

Predmet revizije su konsolidirana finansijska izvješća Županije za 2018. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima, s tim da su finansijska izvješća Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva Hercegbosanske županije bila predmet posebne revizije za istu godinu.

Cilj finansijske revizije je da temeljem provedene revizije izrazi mišljenje da li su konsolidirana finansijska izvješća pouzdana i da li bilance u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja proračuna. Revizijom će se procijeniti da li rukovodstvo institucije primjenjuje zakone i propise i koristi sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sustav unutarnjih kontrola i funkcija unutarnje revizije.

Revizija je provedena sukladno unutarnjim planskim dokumentima revizije, sa prekidima u razdoblju od studenog 2018. godine do svibnja 2019. godine.

Uzimajući u obzir da se revizija provodi ispitivanjem temeljenim na uzorku i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sustavu i sustavu unutarnjih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH (u dalnjem tekstu: Ured) izvršio je finansijsku reviziju Županije za 2015. godinu, sačinio Izvješće o izvršenoj reviziji i dao mišljenje s rezervom. U Izvješću su dane preporuke u cilju otklanjanja uočenih propusta i nedostataka.

Županija nije postupila sukladno članku 16., točka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH i izvjestila o poduzetim radnjama u cilju prevladavanja nepravilnosti identificiranih u revizijskom izvješću za 2015. godinu.

Uvidom u poduzete aktivnosti, te analizom realizacije danih preporuka, utvrdili smo sljedeće:

Realizirane preporuke

- 1) Računovodstvene politike za županijske proračunske korisnike i riznicu usuglašene su sa Računovodstvenim politikama za federalne proračunske korisnike i riznicu;
- 2) Proračun je realno planiran temeljem dostavljenih projekcija ekonomskog rasta;
- 3) Plaće i naknade plaća su realizirane u okviru Proračunom planiranih sredstava;
- 4) Nalozi za službena putovanja se popunjavaju i pravduju, sukladno Uredbi o naknadama za službena putovanja FBiH;
- 5) Sveučilište u Mostaru i Studenski centar u Mostaru dostavljaju izvješća o namjenskom utrošku doznačenih sredstava;
- 6) Rashodi i izdaci se iskazuju na odgovarajućim pozicijama, sukladno odredbama Zakona o proračunima u FBiH, Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH;
- 7) Obveze po dugoročnom kreditu za Projekat modernizacije bolnica iskazane su u knjigovodstvenim evidencijama na poziciji dugoročnih obveza.

Djelomično realizirane preporuke

- 1) Samo dio potraživanja od koncesijskih naknada koji pripada Županiji se knjigovodstveno evidentira, ali i dalje se fakture ne ispostavljaju pravovremeno;
- 2) Kod određenih proračunskih korisnika i dalje nije uspostavljena kontrola korištenja službenih vozila i potrošnje goriva, sukladno Pravilniku o korištenju službenih vozila za potrebe županijskih tijela vlasti;
- 3) Rashodi tekućeg razdoblja, s izuzetkom izvršnih sudskih rješenja, iskazuju se na propisanim pozicijama, sukladno Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH;
- 4) Poštju se utvrđeni limiti kod korištenja sredstava za reprezentaciju, ali pojedini računi ni sada ne sadrže specifikaciju uz račun;
- 5) Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva nije utvrdilo kriterije za odabir projekata po prioritetima za kapitalne transfere, ali pravovremeno dostavlja izvješća o njihovoj realizaciji, sukladno propisima;
- 6) Procedure odabira najpovoljnijih ponuđača za potrebe Županije vrše se po procedurama propisanim Zakonom o javnim nabavama, ali su nabave tekućih izdataka za veći dio 2018. godine vršene bez zaključenih ugovora;
- 7) Vlastiti prihodi se tretiraju kao javni prihod.

Nerealizirane preporuke

- 1) Donijeti pravilnike o internim kontrolama i osigurati njihovu dosljednu primjenu radi uspostavljanja zadovoljavajućeg sustava unutarnjih kontrola;
- 2) Uspostaviti Jedinicu za internu reviziju, kako je propisano odredbama Zakona o proračunima u FBiH i Zakona o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;

- 3) Kod izrade, donošenja proračuna, izvršenja i izvješćivanja dosljedno se pridržavati odredbi Zakona o proračunima u FBiH i Pravilnika o finansijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH;
- 4) Propise vezane za obračun i isplatu plaća uskladiti sa Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH i Zakonom o plaćama i naknadama policijskih službenika FBiH;
- 5) Obračun i isplatu plaća zaposlenih potrebno je uskladiti sa važećim zakonskim propisima;
- 6) Angažiranje vanjskih suradnika po ugovorima o djelu vršiti samo za poslove koji nisu sistematizirani pravilnicima o unutarnjem ustrojstvu i koji ne predstavljaju redovite poslove u nadležnosti proračunskih korisnika;
- 7) Preispitati utemeljenost isplata naknada za rad u povjerenstvima kod obavljanje redovnih poslova iz nadležnosti organa uprave;
- 8) Tekuće transfere za kulturu i šport realizirati na način propisan Zakonom o izvršenju proračuna i sukladno usvojenim pravilnicima;
- 9) Potrebno je donijeti kriterije za uporabu sredstava tekuće pričuve, te ista u cijelosti koristiti, sukladno Zakonu o izvršavanju proračuna;
- 10) Kratkoročna potraživanja realno i točno iskazivati i vršiti procjenu vrijednosti pojedinačnih pozicija bilanca, sukladno računovodstvenim propisima;
- 11) Potrebno je ovjerenim konfirmacijama potvrditi vjerodostojnost iskazanih potraživanja, te u bilješkama obrazložiti pojedinačna stanja sumnjivih i spornih potraživanja, te planirati aktivnosti i način njihovog rješavanja, sukladno Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH;
- 12) U cilju istinitog i fer iskazivanja imovine, u finansijskim izvješćima izvršiti analizu vlasništva nad građevinama i stanovima iskazanim u knjigovodstvenim evidencijama, te temeljem iste korigirati knjigovodstvene evidencije;
- 13) Proračunski korisnici obvezni su popisom na dan 31. 12. tekuće godine pravovremeno utvrditi stvarno stanje imovine i obveza, te izvršiti usklađivanje knjigovodstvenog sa stanjem utvrđenim popisom, sukladno Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH.

Preporuke za koje nije izvršena ocjena postupanja

- 1) Ministarstvo gospodarstva treba sa svim korisnicima prirodnih bogatstava zaključiti koncesijske ugovore, sukladno odredbama Zakona o koncesijama, s obzirom na to da gospodarska društva sa kojima nisu zaključeni koncesijski ugovori djelatnost obavljaju temeljem odobrenje za rad, izdanim sukladno Zakonu o rudarstvu Županije;
- 2) Tekući transfer Subvencije industrijskoj proizvodnji, obrtništvu, malom i srednjem poduzetništvu realizirati na način kako je to Programom potpora sektorima prerađivačke industrije i predviđeno, s obzirom na to da se spomenuti transfer više ne realizira;
- 3) Pravdanje sredstava o namjenskom utrošku za Subvencije industrijskoj proizvodnji, obrtništvu, malom i srednjem poduzetništvu vršiti sukladno odredbama ugovora, s obzirom na to da se spomenuti transfer više ne realizira;
- 4) Ministarstvo zdravstva, rada, socijalne skrbi i prognanih treba da doneše jasne kriterije za raspodjelu sredstava za kapitalne projekte, s obzirom na to da se spomenuti transfer više ne realizira.

4. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA

Sustav unutarnjih kontrola

Radi ostvarenja programskih ciljeva rada, rukovodstvo Županije odgovorno je za uspostavljanje funkcionalnog sustava unutarnjih kontrola u cilju ekonomičnog, efikasnog i efektivnog trošenja javnih sredstava. Faktor koji najviše utječe na funkcionalnost istog je povoljno kontrolno okruženje, koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacionu strukturu, način rukovođenja i poštivanje postojećih zakonskih propisa.

Usvojena je većina internih akata i procedura u cilju uspostave funkcionalnog sustava unutarnjih kontrola. Pravilnicima o unutrašnjem ustrojstvu definiran je način rada i rukovođenja, kao i opis radnih mjeseta i izvršitelja za obavljanje poslova i zadataka.

Izvršili smo analizu uspostavljenog sustava unutarnjih kontrola kao modela, koji se definira kao proces koji provodi menadžment, dizajniran kako bi osigurao prihvatljivu garanciju za ostvarivanje ciljeva u djelotvornosti i učinkovitosti poslovanja, pouzdanosti finansijskog izvješćivanja i usklađenosti poslovanja sa važećim zakonima i propisima. Uzimajući to u obzir, naša obveza je bila da se uvjerimo šta od navedenih kontrolnih mehanizama je u uporabi u Županiji. Primjenjuju se Računovodstvene politike za proračunske korisnike i riznicu, koje je donio ministar Ministarstva financija.

Naši nalazi ukazuju na to da sustav unutarnjih kontrola nije u dovoljnoj mjeri uspostavljen u svim segmentima poslovanja, i to kod pripreme, izrade Proračuna i proračunskog izvješćivanja, knjigovodstvenog evidentiranja potraživanja i poduzimanja potrebnih mjera u cilju naplate istih, obračuna poreza i doprinosa po propisanim stopama, kontrole korištenja vozila i potrošnje goriva, isplate naknade za rad u povjerenstvima i vanjskim suradnicima, izdataka za reprezentaciju i tekućih transfera. Nije izvršen cjelovit popis stalnih sredstava, obveza i potraživanja, te nije izvršeno usuglašavanje knjigovodstvenog stanja sa stanjem utvrđenim popisom. Također, nije pravodobno pokrenuta procedura odabira najpovoljnijih ponuđača za tekuće izdatke, što je imalo za posljedicu nabave roba i usluga bez zaključenih ugovora sa dobavljačima.

Za naprijed navedene nedostatke i slabosti u funkcioniranju sustava unutarnjih kontrola date su odgovarajuće preporuke u dijelovima Izvješća u kojima su šire obrazložene spomenute aktivnosti.

Koordinator za finansijsko upravljanje i kontrolu sačinio je Konsolidirano izvješće o funkcioniranju sustava finansijskog upravljanja i kontrole i isti je 28. 3. 2019. godine dostavljen Centralnoj harmonizacijskoj jedinici Federalnog ministarstva financija. U njemu je konsolidirano 30 godišnjih izvješća o funkcioniranju sustava finansijskog upravljanja i kontrole, i to proračunski korisnici prve razine, jedinice lokalne samouprave sa statusom grada, uprave i zavoda kojima je Županija osnivač. Prema podacima iz spomenutog Konsolidiranog izvješća, Županija je samo djelom uspostavila sustav internih kontrola prema COSO modelu, kako to nalažu odredbe članaka od 4. do 13. Zakona o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH¹ i članaka od 3. do 6. Pravilnika o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH.² U cilju unapređenja sustava finansijskog upravljanja i kontrole, planirane su sljedeće aktivnosti: planiranje obuke zaposlenih vezano za finansijsko upravljanje i kontrolu, poboljšati sustav izrade mape rizika i pobliže odrediti rizike koji mogu utjecati na realizaciju planiranih aktivnosti, evidentirati vlastite poslovne procese i uredno dostavljanje periodičnih i godišnjih izvješća, unapređenje IT sustava i osiguranje backup podataka i poboljšanje izvješćivanja o funkcioniranju sustava finansijskog upravljanja i kontrole višeg rukovodstva.

Preporuka:

- **uspostaviti sustav unutarnjih kontrola prema COSO modelu, sukladno Zakonu o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o provođenju finansijskog upravljanja u javnom sektoru u FBiH.**

¹ „Sl. novine FBiH“, br. 38/16

² „Sl. novine FBiH“ br. 6/17

Fiskalna odgovornost

Rukovoditelji proračunskih korisnika sačinili su i dostavili Županijskom ministarstvu financija izjave o fiskalnoj odgovornosti, kojima su potvrdili zakonito, namjensko i svrshodno korištenje proračunskih sredstava i efikasno i uspješno funkcioniranje sustava finansijskog upravljanja i kontrola u okviru proračunom odobrenih sredstava, kako je to predviđeno člankom 44. Zakona o proračunima u FBiH.

Unutarnja revizija

Nije uspostavljena Jedinica interne revizije u Županiji, kako je propisano Zakonom o proračunima u FBiH i Zakonom o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru u FBiH, niti je Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mesta Ministarstva financija predviđena Jedinica za unutarnju reviziju.

Preporuka:

- *uspostaviti Jedinicu za unutarnju reviziju, kako je propisano odredbama Zakona o proračunima u FBiH i Zakona o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru u FBiH.*

Prevencija korupcije

Vlada Županije je 10. 3. 2016. godine usvojila Strategiju za borbu protiv korupcije za razdoblje 2016.-2019. godine, kao i Akcioni plan za provedbu strategije za borbu protiv korupcije za razdoblje 2016.-2020. godine. Vlada je također imenovala Tim za borbu protiv korupcije, a od Ureda predsjednika Vlade Županije i svih ministarstava je zatraženo da imenuju kontakt-osobu za suradnju sa Timom za borbu protiv korupcije. Prema iskazu kontakt-osobe koju je imenovalo Ministarstvo financija, u revidiranoj godini Tim za borbu protiv korupcije nije imao aktivnosti, niti je poslano izvješće Agenciji za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije.

5. PLANIRANJE, DONOŠENJE PRORAČUNA I IZVJEŠĆIVANJE

Proračun Županije za 2018. godinu je Skupština Županije usvojila 22. 12. 2017. godine, u iznosu od 81.023.500 KM. Prihodovna strana Proračuna se odnosi na prihode u iznosu od 75.523.500 KM i primitke od zaduženja u iznosu od 5.500.000 KM, dok su na rashodovnoj strani planirani rashodi u iznosu od 71.552.154 KM, izdaci za nabavu stalnih sredstava u iznosu od 6.629.346 KM, izdaci za otplatu dugova u iznosu od 2.342.000 KM i pokriće dijela akumuliranog deficitia iz ranijeg razdoblja u iznosu od 500.000 KM.

Provedenom revizijom utvrdili smo da se kod planiranja i donošenja Proračuna, kao i proračunskog izvješćivanja, nije pridržavalo odredbi Zakona o proračunima u FBiH i Pravilnika o finansijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH, s obzirom na to da:

- Nisu poštivani propisani rokovi za izradu Smjernica ekonomske i fiskalne politike, pripremu, dostavu i usvajanje Dokumenta okvirnog proračuna za razdoblje od 2018. do 2020. godine, izrade i dostave Instrukcije br. 2, dostavljanja proračunskih zahtjeva, dostavljanja Nacrta i Prijedloga Proračuna za 2018. godinu i Godišnjeg izvješća o izvršenju Proračuna za 2018. godinu;
- Ministarstvo financija je sačinilo Prijedlog dokumenta okvirnog Proračuna za razdoblje 2018.-2020. godine bez primjene propisane procedure, s obzirom na to da isti nije sačinjen temeljem dostavljenih prioriteta proračunskih korisnika;
- Proračunom za 2018. godinu planirana su sredstva za izmirenje dijela obveza po pravomoćnim sudskim presudama u visini zakonskog minimuma, shodno Zakonu o izvršnom postupku, a ne u iznosu dospjelih obveza, s obzirom na to da su raspolagali podacima o visini istih, a što bi utjecalo na smanjenje izdataka po temelju zateznih kamata;
- Većina proračunskih korisnika nije dostavljala prijedloge mjesecnih i tromjesečnih operativnih planova, već je Ministarstvo financija za iste utvrđivalo operativne planove u visini 1/12 ukupno odobrenog proračuna;

- Ministarstvo pravosuđa i uprave i Ministarstvo rada, zdravstva, socijalne skrbi i prognanih nisu sačinjavali i dostavljali periodična izvješća o izvršenju proračuna, dok Ministarstvo gospodarstva nije dostavljalo Obrazac 9. – Izvješće o namjenskom utrošku transfera.

Konsolidirana finansijska izvješća za 2018. godinu sačinjena su i u utvrđenom roku dostavljena nadležnoj Finansijsko-informatičkoj agenciji.

Izvješće o izvršenju Proračuna Hercegbosanske županije za 2018. godinu usvojila je Vlada 3. 5. 2019. godine, a isto nije do okončanja revizije razmatrala Skupština Županije.

Preporuka:

- *kod planiranja, donošenja proračuna i proračunskog izvješćivanja dosljedno se pridržavati odredbi Zakona o proračunima u FBiH i Pravilnika o finansijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH.*

6. FINANCIJSKA IZVJEŠĆA

6.1 GODIŠNJE IZVJEŠĆE O IZVRŠENJU PRORAČUNA

U Godišnjem izvješću o izvršenju Proračuna iskazani su prihodi i primici u iznosu od 70.133.073 KM, što je u odnosu na planirani iznos od 81.023.500 KM manje za 10.890.427 KM, a u odnosu na prethodnu godinu veće za 5.819.718 KM. Rashodi i izdaci su iskazani u iznosu od 70.054.953 KM, što u odnosu na planirani iznos od 80.523.500 KM predstavlja ostvarenje od 86,46 %. Rashodi su iskazani u iznosu od 62.821.856 KM, izdaci za nabavu stalnih sredstava u iznosu od 5.048.380 KM, dok su izdaci za otplate dugova iskazani u iznosu od 2.184.717 KM.

6.1.1 Prihodi i primici

U godišnjim finansijskim izvješćima i u Izvješću o izvršenju Proračuna za 2018. godinu ukupno ostvareni prihodi iskazani su u iznosu od 68.615.623 KM i u odnosu na planirani iznos od 75.523.500 KM manji su za 6.907.877 KM ili 10,00%. Primici od prodaje stalnih sredstava su iskazani u iznosu od 17.450 KM, a isti nisu bili planirani u Proračunu. Primici od zaduženja su iskazani u iznosu od 1.500.000 KM i u odnosu na planiranih 5.000.000 KM manji su za 3.500.000 KM.

Ostvareni prihodi se odnose na prihode od poreza u iznosu od 63.674.090 KM, neporezne prihode u iznosu od 3.730.663 KM i primljene transfere i donacije u iznosu od 1.210.658 KM.

Prihodi od poreza se najvećim dijelom odnose na prihode od neizravnih poreza u iznosu od 55.101.699 KM, porez na dohodak u iznosu od 4.791.454 KM, porez na dobit pojedinaca i poduzeća u iznosu od 3.245.363 KM i porez na imovinu u iznosu od 466.314 KM.

Najznačajniji **neporezni prihodi** se odnose na naknade i pristojbe po federalnim zakonima i drugim propisima (1.361.343 KM), ostale proračunske naknade i pristojbe (690.473 KM), prihode od pružanja javnih usluga (582.983 KM), novčane kazne (458.243 KM), sudske pristojbe (406.835 KM), prihode od poduzetničkih aktivnosti imovine (166.415 KM) i drugo.

Prema podacima Raspodjelje javnih prihoda na korisnika – B2 obrada, ostvareni su **prihodi od davanja prava na eksploataciju prirodnih resursa** u iznosu od 196.466 KM, od kojih je iznos od 117.879 KM raspoređen u korist županijskog proračuna, a iznos od 78.586 KM u korist proračuna jedinica lokalne samouprave, s obzirom na to da se prema Odluci o raspodjeli prihoda od davanja prava na eksploataciju prirodnih resursa, patenata i autorskih prava u informatičkom sustavu RAS dijeli u omjeru 60% proračunu Županije, a 40% proračunu jedinica lokalne samouprave, na čijem području se nalaze predmeti koncesije.

Prema Registru koncesijskih ugovora Ministarstva financija u 2018. godini su bila aktivna 33 ugovora o koncesiji, zaključena sukladno odredbama Zakona o koncesijama i svi su u nadležnosti Ministarstva gospodarstva.

Prema podacima iz Izvješća za 2018. godinu – oblast koncesija Ministarstva gospodarstva – u revidiranoj godini je bilo aktivno 13 ugovora za eksploataciju mineralnih sirovina, 15 ugovora za korištenje energije vjetra, jedan ugovor za korištenje solarne energije, jedan ugovor za korištenje podzemnih voda, dva ugovora za skijalište i jedan za turističko i športsko-rekreativni centar. Pored spomenutih koncesijskih ugovora, u revidiranoj godini je pet gospodarskih društava vršilo eksploataciju mineralnih resursa temeljem izdanih

odobrenja za rad Ministarstva gospodarstva. Prilikom izdavanja spomenutih odobrenja Ministarstvo se pozvalo na odredbe Zakona o rudarstvu Županije.

Od koncesijskih ugovora iz oblasti korištenja obnovljivih izvora energije samo je jedan ugovor bio aktivan (JP Elektroprivreda DZ HB d.d. Mostar – lokalitet Mesihovina), dok su svi ostali koncesionari bili u fazi ishođenja lokacijske ili uporabne dozvole.

Uvidom u knjigu izlaznih faktura Ministarstva gospodarstva za 2018. godinu utvrđili smo da su u revidiranoj godini ispostavljene samo dvije fakture po temelju koncesijskih naknada (predmeti koncesija su skijališta), dok su sve ostale fakture ispostavljene tek u 2019. godini, iako je kod većine korisnika u zaključenim ugovorima predviđeno plaćanje koncesijske naknade polugodišnje, temeljem ispostavljenih faktura.

Prema raspoloživim podacima, u revidiranoj godini je po ugovorima za eksplotaciju mineralnih sirovina od fakturiranih 84.324 KM naplaćen iznos od 31.663 KM. Za obavljanje turističke djelatnosti u cijelosti je naplaćen fakturirani iznos od 787 KM, dok je po temelju koncesija za korištenje energije vjetra bez ispostavljanja fakturna naplaćen iznos od 164.340 KM. Prema podacima iz pregleda koncesijskih ugovora, na dan bilanciranja su ukupno neizmirene obveze po temelju koncesija u iznosu od 328.895 KM, od čega se na RU „Tušnica“ d.o.o. Livno odnosi iznos od 243.379 KM.

Provedenom revizijom utvrđili smo da Ministarstvo gospodarstva nije ispostavljalo fakture u ugovorima definiranim rokovima, te nije poduzimalo sve zakonom predviđene aktivnosti u cilju naplate koncesijskih naknada, što je imalo za posljedicu da nisu ostvareni planirani prihodi kako Županije tako i općina na čijem području se nalaze predmeti koncesija.

Prihodi od iznajmljivanja poslovnih prostora iskazani su u iznosu od 5.916 KM na poziciji Ministarstva zdravstva, rada, socijalne skrbi i raseljenih. Ministarstvo raspolaže sa 20 stanova u Drvaru koji su temeljem zaključenih ugovora dani u najam. Prema prezentiranoj dokumentaciji, korisnicima stanova se mjesечно ispostavljaju fakture u iznosu od 1.003 KM (0.9 KM po m²), ali se one ne iskazuju u knjigovodstvenim evidencijama kao potraživanja. Usporedbom podataka o ispostavljenim i naplaćenim fakturama vidljivo je da zakupoprimci stanova ne izmiruju u cijelosti ugovorom definirane obveze.

Provedenom revizijom smo utvrđili da Ministarstvo zdravstva, rada, socijalne skrbi i raseljenih nije uspostavilo evidenciju nenaplaćenih potraživanja temeljem danih stanova u zakup i ne raspolaže podacima kolika su ukupna potraživanja po ovom temelju, kao i kolika su potraživanja od pojedinih korisnika stanova.

Prema podacima raspodjele javnih prihoda na korisnike, ostvaren je **prihod od najma poljoprivrednog zemljišta** u iznosu od 100.632 KM. Člankom 108. Zakona o poljoprivrednom zemljištu propisana je raspodjela prihoda između općina na čijem području se nalazi poljoprivredno zemljište i Županije u omjeru 80:20.

Proceduru odabira korisnika poljoprivrednog zemljišta u zakupu provodi nadležna općinska služba, dok ugovor o zakupu potpisuje ministar Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva. Ugovorima je definiran godišnji iznos zakupa (140 KM po ha površine), koji se bez ispostavljanja fakturna izmiruje uplatom odvojenim nalozima. Prema prezentiranim podacima, u 2018. godini je bilo 99 aktivnih ugovora o zakupu poljoprivrednog zemljišta. Prema pomoćnim evidencijama, potraživanje Županije po tom temelju, a koje nije iskazano u knjigovodstvenim evidencijama, na 31. 12. 2018. godine iznosilo je 46.425 KM, dok predstavnici Ministarstva ne raspolažu podacima o obvezama korisnika poljoprivrednog zemljišta u zakupu prema općinama.

Preporuke:

- *ispostavljati fakture koncesionarima u ugovorima definiranim rokovima, te poduzimati sve zakonom predviđene aktivnosti u cilju naplate koncesijske naknade;*
- *ispostavljene fakture za stanove dane u zakup evidentirati kao potraživanja u knjigovodstvenim evidencijama, te poduzimati sve zakonom predviđene aktivnosti u cilju naplate utvrđene naknade.*

Primljeni transferi i donacije odnose se na primljene kapitalne transfere od ostalih razina vlasti u iznosu od 702.198 KM i primljene tekuće transfere od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija u iznosu od 508.460 KM.

Primljeni transferi od ostalih razina vlasti se najvećim dijelom odnose na pomoć Federalnog ministarstva financija (250.000 KM), doznake sredstava za civilne žrtve rata Federalnog ministarstva rada i socijalne politike (223.286 KM) i transfer Federalnog zavoda za zapošljavanje za financiranje pripravničkog staža (182.063 KM). Transferi iz inozemstva predstavljaju donaciju od UNDP-a za realizaciju projekta CAN (375.374 KM), donaciju Državnog ureda za Hrvate izvan Hrvatske Srednjoj strukovnoj školi Livno (119.486 KM) i donaciju UNICEF-a Ministarstvu znanosti, prosvjete, kulture i športa (13.600 KM).

6.1.2 Rashodi, izdaci i financiranje

U finansijskim izvješćima rashodi i izdaci iskazani su u iznosu od 70.054.953 KM i u odnosu na prethodnu godinu veći su za 6.683.276 KM ili 10,5%. Navedeni izdaci se odnose na plaće i naknade troškova uposlenih (42.060.550 KM), doprinose poslodavca (3.936.554 KM), tekuće transfere (10.451.968 KM), izdatke za materijal, sitan inventar i usluge (5.670.420 KM), nabave stalnih sredstava (5.048.380 KM), izdatke za otplate dugova (2.184.717 KM), kapitalne transfere (523.098 KM) i izdatke za kamate (179.266 KM).

6.1.2.1 Plaće i naknade troškova uposlenih

Izdaci za bruto plaće i naknade plaća iskazani su u iznosu od 35.858.035 KM. Zakonom o Vladi Hercegbosanske županije utvrđeno je da Vlada u ostvarivanju svojih ovlasti donosi uredbe sa zakonskom snagom, uredbe, odluke, rješenja i zaključke. Vlada je utvrdila propise kojim se reguliraju plaće, naknade i druga materijalna prava iz radnog odnosa službenika u Županiji. Obračun plaća za državne službenike i namještenike vršen je sukladno odlukama Vlade Županije o utvrđivanju platnih razreda i koeficijenata za plaće rukovodećih i ostalih državnih službenika i namještenika iz 2008. godine.

Stupanjem na snagu Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti Federacije BiH 2010. godine, županijama, općinama i gradovima u Federaciji BiH utvrđena je obveza donošenja usuglašenih propisa iz oblasti plaća i naknada u roku od 90 dana od dana primjene Zakona.

Provedenom revizijom smo utvrdili da Županija ni u 2018. godini nije uskladila propise sa navedenim Zakonom i da je primjenjivala ranije propise.

Rješenjem ministra financija Županije u 2015. godini imenovano je Povjerenstvo za izradu radne verzije teksta Zakona o plaćama i naknadama korisnika proračuna Županije, ali tijekom provođenja revizije nije prezentirano da je Prijedlog zakona upućen u skupštinsku proceduru na usvajanje ni devet godina po donošenju federalnog zakona.

Također smo utvrdili da propisi za obračun plaće i naknada policijskih službenika Ministarstva unutarnjih poslova Županije nisu usklađeni sa Zakonom o plaćama i naknadama policijskih službenika FBiH. Obračun plaće navedenima vršen je sukladno Odluci Vlade Županije o utvrđivanju platnih razreda i koeficijenata za plaće policijskih službenika Ministarstva unutarnjih poslova Kantona 10 iz 2008. godine.

Osnovica plaće za 2018. godinu utvrđena je Odlukom Vlade Županije u neto iznosu od 380,65 KM, koja se množila s pripadajućim koeficijentima plaće prema radnim mjestima. Utvrđena osnovica primjenjivala se prilikom obračuna plaće za državne službenike, namještenike i policijske službenike.

Plaće sudaca, tužitelja i stručnih suradnika u Županiji regulirane su Zakonom o plaćama i drugim naknadama sudaca i tužitelja u Federaciji BiH.

Najviša plaća u Županiji isplaćena je neto 3.780 KM bez minulog rada, najniža 495 KM, dok je prosječna plaća iznosila 1.006 KM. Primanja zastupnika u Skupštini iznosila su 1.850 KM.

Preporuka:

- **usuglasiti propise vezane za obračun i isplatu plaće i naknada na razini Županije sa Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH i Zakonom o plaćama i naknadama policijskih službenika FBiH.**

Naknade troškova uposlenih iskazane su u iznosu od 6.202.515 KM, a odnose se na naknadu za toplo obrok (3.198.274 KM), prijevoz na posao i s posla (1.623.053 KM), regres za godišnji odmor (784.592 KM), pomoći u slučaju smrti (321.603 KM), ostalih bolesti (128.200 KM), otpremnine zbog odlaska u mirovinu (117.242 KM), izdatke za smještaj i odvojeni život (15.600 KM) i jubilarne nagrade (13.950 KM).

Visina toplog obroka za 2018. godinu utvrđena je Naputkom ministra financija za izradu zahtjeva za odobrenje proračunskih sredstava u iznosu od 8 KM po danu, na koji je Vlada Županije dala suglasnost.

Regres za godišnji odmor utvrđen je u iznosu od 420 KM za državne službenike, namještenike i policijske službenike. Uvidom u obračun plaće za Općinski sud Livno utvrdili smo da je, sukladno odredbama Zakona o plaćama i drugim naknadama sudaca i tužitelja u FBiH, regres djelatnicima u zvanju sudaca i tužitelja utvrđen u iznosu od 1.280 KM i stručnim suradnicima koji obavljaju sudačku funkciju od 640 KM. Na isplaćenu razliku regresa preko visine od 50% prosječne neto plaće isplaćene u Federaciji BiH u posljednja tri mjeseca prije isplate, Općinski sud Livno nije obračunao porez i doprinose na više isplaćeni iznos od 13.650 KM, što nije sukladno Zakonu o porezu na dohodak i Pravilniku o primjeni Zakona o porezu na dohodak.

6.1.2.2 Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge

Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge iskazani su u iznosu od 5.670.420 KM, a odnose se na ugovorene i druge posebne usluge (2.007.699 KM), izdatke za tekuće održavanje (1.161.775 KM), izdatke za komunikaciju i komunalne usluge (670.385 KM), nabavu materijala (538.665 KM), izdatke za energiju (498.437 KM), usluge prijevoza i goriva (388.711 KM), osiguranje i bankarske usluge (137.583 KM), putne troškove (135.823 KM) i unajmljivanje imovine i opreme (131.342 KM).

Na poziciji **Usluge prijevoza i goriva**, od proračunskih korisnika najveće izdatke za gorivo imalo je Ministarstvo unutarnjih poslova, u iznosu od 190.692 KM, koje raspolaže sa 69 službenih vozila. Uvidom u putne naloge za korištenje vozila navedenog Ministarstva, utvrdili smo da je uspostavljena kontrola korištenja vozila i da se postupa sukladno važećem Pravilniku o korištenju i održavanju motornih vozila Ministarstva unutarnjih poslova. Od ostalih proračunskih korisnika, pored Ministarstva unutarnjih poslova, veće izdatke za gorivo imali su Uprava za inspekcijske poslove (23.202 KM), Skupština Županije (20.417 KM), Općinski sud (15.157 KM) i Ministarstvo gospodarstva (13.950 KM). **Uvidom u putne naloge Uprave za šumarstvo, Općinskog suda Livno i Ministarstva gospodarstva utvrdili smo da se isti nisu uredno popunjivali u dijelu pređene kilometraže, sukladno Pravilniku o korištenju službenih vozila za potrebe županijskih tijela vlasti, čime ne možemo potvrditi da je kod navedenih proračunskih korisnika osigurana kontrola korištenja službenih vozila.**

Preporuka:

- **uspostaviti kontrole korištenja službenih vozila i potrošnje goriva kod Uprave za šumarstvo, Općinskog suda Livno i Ministarstva gospodarstva, sukladno Pravilniku o korištenju službenih vozila za potrebe županijskih tijela vlasti.**

Na poziciji **Izdataka za tekuće održavanje** iznos od 874.974 KM se odnosi na održavanje županijskih/regionalnih cesta koje su u nadležnosti Uprave za ceste Županije. Za potrebe redovnog i zimskog održavanja Uprava za ceste zaključila je dva ugovora, sa društvom „Ceste“ d.d. Mostar, za redovno održavanje u iznosu od 347.490 KM i društvom „Livno putovi“ d.o.o. Livno, za zimsko održavanje cesta u sezoni 2017/2018 u iznosu od 494.951 KM.

Zaključenim ugovorom sa društvom „Livno putovi“ d.o.o. Livno, za zimsko održavanje cesta utvrđeno je da će se konačna vrijednost radova utvrditi na temelju stvarno izvršenih i priznatih količina pojedinih radova i jediničnih cijena iz ponude. **Utvrđili smo da vrijednost temeljnih radova zimskog održavanja u iznosu od 438.101 KM, od čega 270.162 KM u 2018. godini, nije fakturirana sa specifikacijom izvršenih radova i jediničnim cijenama iz ponude, već prema unaprijed utvrđenoj dinamici u pet rata. Shodno navedenom, ne možemo potvrditi vrijednost fakturiranih radova.**

Preporuka:

- *izdatke za zimsko održavanje cesta priznavati na temelju specifikacije izvršenih radova i jediničnih cijena.*

Na poziciji **Ugovorene i druge posebne usluge** iskazani su u najvećem dijelu izdaci za ostale nespomenute usluge (401.856 KM), izdaci za rad povjerenstava (270.288 KM), naknade skupštinskim zastupnicima (240.737 KM), ostali izdaci za druge samostalne djelatnosti (240.678 KM), usluge stručnog obrazovanja (171.656 KM) i troškovi vještačenja (120.123 KM).

Na **Izdacima za ostale nespomenute usluge** evidentirani su troškovi izdržavanja osoba u pritvoru, shodno Zaključku Vlade FBiH od 24. 11. 2017. godine, kojim je utvrđeno da će se županijama od 1. 1. 2018. godine fakturirati troškovi izdržavanja pritvorenih osoba u iznosu od 45 KM dnevno po osobi, a da će se naplaćeni prihodi koristiti za materijalno-tehničko opremanje kazneno-popravnih zavoda u FBiH. Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da je Federalno ministarstvo pravde fakturiralo Vladi Županije navedene troškove prema utvrđenoj cijeni. Na navedenoj poziciji iskazivali su se i troškovi psihijatrijskog liječenja pacijenata u psihijatrijskim zdravstvenim ustanovama, prema rješenjima Općinskog suda Livno, kojima je utvrđena mjera osiguranja.

Izdaci za rad povjerenstava u najvećem dijelu iskazani su kod Ministarstva znanosti, prosvjete, kulture i športa (69.389 KM), Skupštine Županije (44.503 KM), Ministarstva unutarnjih poslova (39.799 KM), Ministarstva gospodarstva (17.840 KM), Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva (16.420 KM), Stručnih službi Vlade (13.990 KM), Ministarstva rada, zdravstva, socijalne skrbi i prognanih (13.354 KM), Srednje strukovne škole Tomislavgrad (9.698 KM).

Ministarstvo znanosti, prosvjete, kulture i športa vršilo je isplatu naknade Ispitnom povjerenstvu za polaganje ispita za vozača motornih vozila i Povjerenstvu za nadzor nad radom autoškola. Način i uvjeti organiziranja ispita za vozača motornih vozila i opći principi za vršenje kontrole nad provedbom polaganja vozačkog ispita regulirani su Pravilnikom o načinu i uvjetima organiziranja ispita za vozača motornih vozila, koji je 2012. godine donio ministar Ministarstva komunikacija i prometa BiH u suradnji sa tijelima nadležnim za obrazovanje. Shodno navedenom pravilniku, u Ispitno povjerenstvo za polaganje ispita za vozača motornih vozila angažirani su vanjski suradnici, s obzirom na to da u Povjerenstvo ne mogu biti angažirane osobe koje vrše nadzor nad radom Povjerenstva, odnosno uposlene osobe iz nadležnog ministarstva. Isplata naknade članovima povjerenstva vršena je u visini od 19 KM do 31 KM po kandidatu, ovisno od kategorije za koju se polaze.

Skupština Županije vršila je isplatu naknade zastupnicima za rad u skupštinskim povjerenstvima i odborima u iznosu od 100 KM, članovima Kolegija 150 KM i tajnicima povjerenstava 200 KM. Isplate su vršene sukladno odlukama Administrativno-pravnog povjerenstva.

Ministarstvo unutarnjih poslova iskazalo je izdatke za rad povjerenstava u iznosu od 39.799 KM. Utvrdili smo da su povjerenstva formirana za provođenje procedura javnih nabava, provođenje natječajne procedure za popunjavanje radnih mjesta, utvrđivanje stegovne odgovornosti za policijske službenike, odgovornosti za materijalnu štetu uposlenika, za izradu internih akata, provođenje redovnog godišnjeg popisa imovine, kao i za poništenje otpisane opreme. **S obzirom n to da navedeni poslovi predstavljaju redovne poslove u okviru djelatnosti, ne možemo potvrditi opravdanost formiranja istih.**

Preporuka:

- *preispitati utemeljenost isplata naknada za rad u povjerenstvima kod obavljanje redovnih poslova iz nadležnosti Ministarstva unutarnjih poslova.*

Ministarstvo gospodarstva vršilo je isplatu mjesecne naknade Povjerenstvu za koncesije koje je imenovala Vlada Županije Rješenjem od 26. 1. 2018. godine, na period od četiri godine. Utvrdili smo da je Povjerenstvu izvršena isplata naknade u ukupnom iznosu od 9.550 KM, mjesечно predsjedniku 200 KM i članovima 150 KM, iako se isto nije sastajalo u 2018. godini, niti je vršilo postupak odabira koncesionara, kako je to propisano Zakonom o koncesijama.

Zbog navedenog ne možemo potvrditi opravdanost izvršenih isplata naknada Povjerenstvu za koncesije u ukupnom iznosu od 9.550 KM.

Preporuka:

- *isplatu naknade Povjerenstvu za koncesije vršiti u slučaju odabira koncesionara, sukladno Zakonu o koncesijama.*

Srednja strukovna škola Tomislavgrad angažirala je uposlenike povjerenstva za organiziranje razrednih i dopunskeh ispita za polaznike, obrazovanje odraslih. Ispiti su organizirani shodno Pravilniku o stjecanju i raspodjeli vlastitih prihoda u Srednjoj strukovnoj školi Tomislavgrad, kojim je regulirano da se sredstva ostvarena organiziranjem ispita ubrajaju u vlastite prihode i da se 70% koristi za pokriće izdataka nastalih obavljanjem navedenih poslova.

Utvrđili smo da obračun naknada angažiranim nastavnicima Srednje strukovne škole Tomislavgrad, kao i uposlenicima Ministarstva unutarnjih poslova po temelju angažmana u povjerenstvima, nije imao karakter prihoda od nesamostalne djelatnosti, kako je propisano člankom 10., stavak (1) i (2), točka 4. Zakona o porezu na dohodak³ i člancima 8., stavak (1), 11., stavak (1) i (2) i 12., stavak (1) Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dohodak,⁴ s obzirom na to da nisu obračunati i uplaćeni propisani porez i doprinosi. Napominjemo da je naprijed navedenim člancima Zakona o porezu na dohodak i Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dohodak propisano da naknade uposlenicima temeljem angažmana po bilo kom temelju, a u vezi s nesamostalnom djelatnošću, neovisno o tome da li se ti poslovi obavljaju u tijeku ili izvan radnog vremena, imaju karakter oporezivog prihoda od nesamostalne djelatnosti.

Shodno tome, obveza poslodavca je da obračuna i uplati porez i pune doprinose, sukladno odredbama članka 27. Zakona o porezu na dohodak i člancima 16. i 21. Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dohodak, kao i odredbama članka 10. i 11. Zakona o doprinosima⁵ i odredbama članaka od 17. do 20. Pravilnika o načinu obračunavanja i uplate doprinosa.⁶

Preporuka:

- *obračun poreza i doprinosa po temelju nesamostalne djelatnosti za uposlenike Srednje strukovne škole Tomislavgrad i Ministarstva unutarnjih poslova vršiti sukladno odredbama Zakona o porezu na dohodak i Zakona o doprinosima, a kod isplate regresa djelatnicima Općinskog suda Livno poreze i doprinose obračunavati sukladno navedenim zakonskim propisima.*

Izdaci za reprezentaciju iskazani su u iznosu od 75.957 KM. Najveće izdatke za reprezentaciju iskazalo je Ministarstvo unutarnjih poslova (17.181 KM), Skupština Županije (6.999 KM), Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva (5.799 KM), Ured predsjednika Vlade (5.629 KM) i Ministarstvo rada, zdravstva i socijalne skrbi (5.115 KM). Uredbom o ograničavanju izdataka za reprezentaciju utvrđeno je da se na poleđini računa ili drugog vjerodostojnog dokumenta, temeljem kojeg se vrši plaćanje troškova reprezentacije, sačinjava službena zabilješka, u kojoj se konstatira za koga je roba ili usluga plaćena, odnosno kome je poklonjena, svrha, te datum i potpis ovlaštene osobe koja je odobrila račun.

Utvrđili smo da u Uredu predsjednika Vlade, kao i Ministarstvu rada, zdravstva i socijalne skrbi i Ministarstvu graditeljstva, obnove, prostornog uređenja i zaštite okoliša određeni računi nisu sadržavali službenu zabilješku kojom se konstatira za koga je roba ili usluga plaćena. U slučaju prva dva proračunska korisnika računi su ispostavljeni bez specifikacije isporučenih roba. **Temeljem navedenog, sredstva reprezentacije nisu se realizirala sukladno Uredbi o ograničavanju izdataka za reprezentaciju, te nije osigurana potpuna kontrola i nadzor nad utroškom sredstava za reprezentaciju.**

Preporuka:

- *sredstva za reprezentaciju koristiti sukladno Uredbi o ograničavanju izdataka za reprezentaciju.*

³ „Sl. novine FBiH“, br. 10/08, 9/10, 44/11, 7/13, 65/13

⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 67/08, 4/10, 86/10, 10/11, 53/11, 20/12, 27/13, 71/13, 90/13, 45/14, 52/16, 59/16, 38/17, 3/18, 30/18

⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 35/98, 54/00, 16/01, 37/01, 1/02, 17/06, 14/08, 91/15, 104/16

⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 64/08, 81/08, 98/15, 6/17, 38/17

Izdaci za naknade skupštinskim zastupnicima regulirani su Odlukom Administrativno-pravnog povjerenstva Skupštine Županije o stalnom mjesечно primanju-paušalu iz 2015. godine. Navedenom odlukom zastupnicima u Skupštini Županije utvrđeno je pravo na stalno mjesечно primanje-paušal u fiksnom iznosu od 800 KM i promjenjivi dio od 100 KM po sjednici, s tim da pravo na promjenjivi dio ostvaruju svi zastupnici, bez obzira na to ostvaruju li paušal u Skupštini Županije ili Domu naroda FBiH. Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH propisano je da visina paušala ne može biti veća od dvije osnove plaće dogovorene sa sindikatom, što iznosi najviše 630 KM. S obzirom na navedeno, visina paušala u Županiji nije utvrđena sukladno zakonskim propisima, iako je obveza usuglašavanja propisa županijama utvrđena u roku 90 dana od dana primjene navedenog zakona, od 30. 7. 2010. godine.

Preporuka:

- *visinu mjesечноg primanja-paušala zastupnika u Skupštini Županije uskladiti sa Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH.*

Ostali izdaci za druge samostalne djelatnosti u najvećem dijelu su po temelju zaključenih ugovora o djelu iskazani kod Ministarstva znanosti, prosvjete, kulture i športa (89.197 KM), Ministarstva rada, zdravstva, socijalne skrbi i prognanih (43.861 KM), Srednje strukovne škole „Silvije Strahimir Kranjčević“ (29.989 KM), Srednje strukovne škole Tomislavgrad (17.398 KM) i Direkcije robnih rezervi (9.212 KM).

Ministarstvo znanosti, prosvjete, kulture i športa zaključivalo je ugovore o djelu sa vanjskim suradnicima za rad na projektu „Povećajmo mogućnosti djeci u BiH za rano učenje“ u ukupnom iznosu od 74.320 KM. Na predškolskom projektu koji se realizirao u suradnji sa UNICEF-om u razdoblju od šest mjeseci, na temelju provedenog Javnog poziva izvršen je odabir odgajatelja za odgojno-obrazovni rad sa djecom uzrasta od četiri do šest godina. Sa angažiranim odgajateljima zaključivali su se ugovori o djelu, kojim je utvrđena naknada do 475 KM.

Ministarstvo rada, zdravstva, socijalne skrbi i prognanih iskazalo je izdatke po temelju ugovora o djelu u iznosu od 43.861 KM. Ministarstvo je angažiralo vanjske suradnike za obavljanje poslova mrtvozorstva, sukladno Odluci o mrtvozorničkoj službi, uz naknada u bruto iznosu od 50 KM po obavljenom pregledu, što ukupno iznosi 23.013 KM. Za obavljanje poslova savjetnika, ministrica je zaključila ugovor o djelu sa vanjskim suradnikom, uz mjesечно naknadu u iznosu od 1.500 KM. **S obzirom na to da poslovi savjetnika spadaju u redovite poslove Ministarstva, utvrđene Pravilnikom u unutarnjem ustrojstvu, ne možemo potvrditi opravdanost zaključivanja ugovora o djelu i isplatu naknade angažiranom savjetniku u ukupnom iznosu od 18.000 KM.**

Srednja strukovna škola „Silvije Strahimir Kranjčević“ iskazala je izdatke po temelju ugovora o djelu u iznosu od 29.989 KM. Ugovori o djelu zaključivali su se sa vanjskim suradnicima za obavljanje poslova nastavnika u nastavnoj 2017./2018. godini. Odlukom Vlade Županije iz 2008. godine utvrđena je visina honorara za srednje škole u iznosu od 10,70 KM po satu i istom je regulirano da će s porastom prosječne neto plaće korisnika Proračuna HBŽ razmjerno rasti i vrijednost sata honorara. Isplata honorara u 2018. godini vršena je u bruto iznosu od 13,70 KM po satu po dostavljanju mjesечnih evidencija (iskaza) o stvarno održanoj nastavi. **Opravdanost zaključivanja ugovora o djelu tijekom školske godine za poslove nastavnika ne možemo potvrditi, s obzirom a to da oni spadaju u redovite poslove utvrđene Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta škole.**

Preporuka:

- *angažiranje vanjskih suradnika po ugovorima o djelu vršiti samo za poslove koji nisu sistematizirani pravilnicima o unutarnjem ustrojstvu i koji ne predstavljaju redovite poslove u nadležnosti proračunskih korisnika.*

Na poziciji **Usluge stručnog obrazovanja** iznos od 145.930 KM se odnosi na ugovore koje je Ministarstvo unutarnjih poslova Županije zaključilo sa Federalnim ministarstvom unutarnjih poslova za obuku kadeta temeljne policijske obuke za čin policajca i mlađeg inspektora. Prema zaključenim ugovorima Ministarstvo unutarnjih poslova Županije snosilo je troškove obuke za 30 kadeta.

6.1.2.3 Tekući transferi i drugi tekući rashodi

Tekući transferi su iskazani u iznosu od 10.451.968 KM i odnose se na tekuće transfere drugim razinama vlasti (2.983.369 KM), pojedincima (4.877.156 KM), tekuće transfere neprofitnim organizacijama (1.262.432 KM), subvencije javnim poduzećima (100.951 KM), subvencije privatnim poduzećima i poduzetnicima (831.964 KM), tekuće transfere u inozemstvo (3.129 KM) i druge tekuće rashode (392.967 KM).

Na poziciji **tekućih transfera drugim razinama vlasti** iskazane su potpore zdravstvenim institucijama (1.188.173 KM), transfer za visoko školstvo, zavodu za školstvo i studenskom domu (600.000 KM), sufinanciranje prijevoza učenika srednjih škola (450.000 KM), potpore za kulturu (284.067 KM), potpore za šport (241.945 KM), transferi franjevačkim muzejima Tomislavgrad i Livno (150.000 KM), besplatni udžbenici i elementarne nepogode (44.039 KM) i transferi općinama (25.145 KM).

Na poziciji **Tekući transferi pojedincima** iskazani su: dječji dodatak (1.725.540 KM), porodiljski dopust (1.345.061 KM), beneficije za socijalnu zaštitu (stalne novčane pomoći, jednokratne novčane pomoći, zdravstveno osiguranje neosiguranih osoba) (1.090.668 KM), transferi civilnim žrtvama rata (315.768 KM), izdaci za vojne invalidnine, ranjene branitelje i obitelji poginulih branitelja (236.695 KM), subvencioniranje linija javnog prijevoza Drvar – Bosansko Grahovo – Livno i Glamoč – Livno (50% redovne cijene prijevoza) (127.424 KM) i isplata stipendija (36.000 KM).

Tekući transferi neprofitnim organizacijama odnose se na transfer sredstava za zaštitu okoliša (408.759 KM), transfer udrugama građana (372.574 KM), Agenciji za privatizaciju (240.000 KM), parlamentarnim političkim strankama (200.000 KM), transfere neprofitnim organizacijama (41.100 KM).

Subvencije javnim poduzećima se odnose na subvencije za veterinarstvo (99.704 KM) i poticaj industrijskoj proizvodnji, obrtništvu, malom i srednjem poduzetništvu (1.247 KM).

Na poziciji **subvencije privatnim poduzećima i poduzetnicima** su iskazani poticaji poljoprivrednoj proizvodnji u iznosu od 831.964 KM.

Zakonom o izvršavanju Proračuna Hercegbosanske županije za 2018. godinu predviđeno je da se tekući transferi realiziraju temeljem programa utroška sredstava, koje na prijedlog resornih ministarstava usvaja Vlada Županije.

Transferi za kulturu Ministarstva znanosti, prosvjete, kulture i športa iskazani su u iznosu od 276.646 KM. Proračunom su ovi transferi odobreni u iznosu od 200.000 KM, dok je preostali iznos od 76.646 KM realiziran iz sredstava tekuće pričuve.

Način, postupak i kriteriji za dodjelu ovih sredstava regulirani su Pravilnikom o kriterijima, načinu i postupku raspodjele sredstava iz tekućih prijenosa za programe iz oblasti kulture koji se financiraju i sufinanciraju sredstvima proračuna Županije. Vlada Županije je 22. 3. 2018. godine usvojila Program potpore za predlaganje projekata i programa u oblasti kulture za 2018. godinu, kojim je predviđeno da se 85% sredstava realizira sukladno spomenutom Pravilniku, a preostalih 15% odlukama resornog ministra (sudjelovanje u projektima koji se odvijaju prije okončanja procedure po javnom pozivu). Povjerenstvo za provođenje procedure odabira korisnika sredstava je od pristigla 72 zahtjeva, osam zahtjeva ocijenilo kao formalno neispravne i iste odbacilo, dok je za preostala 64 zahtjeva sačinilo prijedlog odluke o odobravanju sredstava. Prilikom sačinjanja prijedloga odluke Povjerenstvo nije izvršilo bodovanje pristiglih zahtjeva sukladno propisanim kriterijima. Vlada Županije je 30. 10. 2018. godine donijela Odluku o raspodjeli sredstava tekućih prijenosa za 2018. godinu, kojom je raspodijeljen iznos od 170.000 KM. Preostali iznos od 30.000 KM raspoređen je odlukama ministra temeljem dostavljenih zahtjeva.

Transfer za šport Ministarstva znanosti, prosvjete, kulture i športa iskazan je u iznosu od 228.945 KM. Proračunom je transfer za šport odobren u iznosu od 180.000 KM, dok je preostalih 48.945 KM realizirano iz sredstava tekuće pričuve.

Kriteriji za raspodjelu sredstava, način i postupak raspodjele regulirani su Pravilnikom o kriterijima, načinu i postupku raspodjele sredstava iz tekućih prijenosa za programe iz oblasti športa koji se financiraju i sufinanciraju sredstvima proračuna Županije. Vlada Županije je 22. 3. 2018. godine usvojila Program potpore za predlaganje projekata i programa u oblasti športa za 2018. godinu, kojim je predviđeno da se 85% sredstava realizira sukladno spomenutom Pravilniku, a preostalih 15% odlukama resornog ministra. Povjerenstvo za provođenje procedure odabira korisnika sredstava je od pristiglih 80 zahtjeva, 18 zahtjeva

ocijenilo kao formalno neispravne i iste odbacilo, dok je za preostala 62 zahtjeva sačinilo prijedlog odluke o odobravanju sredstava. Prilikom sačinjanja prijedloga odluke Povjerenstvo nije izvršilo bodovanje pristiglih zahtjeva sukladno propisanim kriterijima. Vlada Županije je 20. 6. 2018. godine donijela Odluku o raspodjeli sredstava tekućih prijenosa za 2018. godinu, kojom je raspodijeljen iznos od 153.000 KM (posebni dio), dok je iznos od 27.000 KM (opći dio) raspoređen temeljem dostavljenih zahtjeva ministra.

S obzirom na to da prilikom sačinjanja prijedloga odluka o odobravanju sredstava povjerenstva za provođenje procedure odabira korisnika nisu izvršila bodovanje pristiglih zahtjeva sukladno kriterijima, provedenom revizijom smo utvrdili da tekući transferi za kulturu i tekući transferi za šport nisu realizirani na način propisan Pravilnikom o kriterijima, načinu i postupku raspodjele sredstava iz tekućih prijenosa za programe iz oblasti kulture i Pravilnikom o kriterijima, načinu i postupku raspodjele sredstava iz tekućih prijenosa za programe iz oblasti športa, koji se financiraju i sufinanciraju sredstvima proračuna Županije.

Preporuka:

- **prijedloge odluka za Transfer za kulturu i Transfer za šport realizirati uz primjenu kriterija propisanih Pravilnikom o kriterijima, načinu i postupku raspodjele sredstava tekućih prijenosa za programe iz oblasti kulture i Pravilnikom o kriterijima, načinu i postupku raspodjele sredstava iz tekućih prijenosa za programe iz oblasti športa, koji se financiraju i sufinanciraju sredstvima proračuna Županije.**

Transfer sredstava zaštite okoliša Ministarstva graditeljstva, obnove, prostornog uređenja i zaštite okoliša iskazan je u iznosu od 408.759 KM. Procedure odabira korisnika i praćenja namjenskog utroška ovih sredstava regulirane su Pravilnikom o utvrđivanju uvjeta za provođenje javnog poziva, odlučivanju o izboru korisnika, raspodjeli sredstava i praćenju namjenskog korištenja sredstava iz Fonda za zaštitu okoliša FBiH.

Po objavljenom javnom pozivu pristiglo je 14 prijava, od kojih su dvije prijave povjerenstva za pripremu i provođenje postupka za dodjelu namjenskih sredstava ocijenjene formalno neispravnim i odbačene, dok je preostalih 12 upućeno u daljnju proceduru. Vlada Županije je 23. 11. 2017. godine donijela Odluku o usvajanju programa raspodjele sredstava, kojom je odobren iznos od 410.000 KM za realizaciju 12 projekata. Člankom IV spomenute Odluke predviđeno je da će se odobrena sredstva planirati u Proračunu Županije za 2018. godinu. Ugovori sa korisnicima zaključeni su 29. 11. 2017. godine i u njima je definirana ukupna vrijednost projekta koji se realizira, kao i iznos kojim će ga Ministarstvo sufinancirati (do 55% ukupne vrijednosti). Ugovorima je također predviđeno da će se sredstva doznačavati korisnicima sukladno dinamici izvršenih radova navedenih u projektu i prihvaćanju dostavljenih privremenih situacija i izvešća.

Provedenom revizijom utvrdili smo da nisu poštovane odredbe zaključenih ugovora s obzirom na to da su sredstva korisnicima doznačena kao avansi prije početka realizacije projekata, a ne po ispostavljenim privremenim situacijama, kao i da korisnici sredstava nisu dostavili izvešća koja bi potvrdila da su odobreni projekti realizirani u cijelosti, već samo za dio koji se odnosi na sufinanciranje od strane Ministarstva.

Preporuka:

- **dosljedno se pridržavati zaključenih ugovora prilikom realizacije projekata financiranih iz sredstava zaštite okoliša.**

Potpore zdravstvenim institucijama Ministarstva rada, zdravstva, socijalne skrbi i prognanih iskazane su u iznosu od 1.188.173 KM. Proračunom za 2018. godinu iste su predviđene u iznosu od 1.000.000 KM, dok su preostala sredstva osigurana unutarnjim preraspodjelama sredstava i iz tekuće pričuve. Vlada Županije je 5. 3. 2018. godine donijela Odluku o raspodjeli iznosa od 1.000.000 KM za sedam zdravstvenih ustanova, u cilju pokrića dijela povećanja neto satnica sa 2,00 KM na 2,24 KM, definiranih novim kolektivnim ugovorima. Odlukom Vlade Županije od 14. 9. 2018. godine raspoređen je iznos od 140.000 KM na šest zdravstvenih ustanova (nabave opreme, rekonstrukcija objekta, izmirenje obveza za doprinose, izmirenje obveza prema dobavljačima, nabava cjepiva). Rješenjem ministricice od 4. 9. 2018. godine Domu zdravlja Drvar odobren je iznos od 27.173 KM za isplatu duga društvu „Broma Belu“ d.o.o. Banja Luka, u cilju izbjegavanja zapljene sredstava Doma zdravlja Drvar. Vlada je iz tekuće pričuve odobrila iznos od 21.000 KM Županijskoj bolnici Livno za nabavu medicinske opreme.

Drugi tekući rashodi odnose se na izmirenje obveza po sudskim rješenjima u iznosu od 251.165 KM i povrat više ili pogrešno uplaćenih sredstava u iznosu od 141.802 KM.

Proračunom za 2018. godinu planirani su izdaci za izmirenje obveza po pravomoćnim sudskim rješenjima u iznosu od 300.000 KM. Također je planiran iznos od 200.000 KM za izmirenje ovih obveza po izvansudskim nagodbama, ali realizacija istih nije ostvarena. **S obzirom na činjenicu da je iznos dospjelih obveza po pravomoćnim presudama i rješenjima Suda o izvršenju bio poznat prilikom izrade Proračuna za 2018. godinu, nedovoljno planiranje, pa samim tim i realizacija istih ima za posljedicu stvaranje nepotrebnih troškova po temelju zateznih kamata.**

6.1.2.4 Kapitalni transferi

Kapitalni transferi su iskazani u iznosu od 523.098 KM, a odnose se na transfere drugim razinama vlasti (206.987 KM) i transfere pojedincima (316.111 KM).

Kapitalni transferi drugim razinama vlasti iskazani su na pozicijama Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva u iznosu od 148.293 KM i Ministarstva znanosti, prosvjete, kulture i športa u iznosu od 58.694 KM.

Transferi Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva odnose se na realizaciju Programa utroška sredstava kapitalnih transfera „Potpora općinama – vodoprivreda“ za 2017. godinu.

Transferi Ministarstva znanosti, prosvjete, kulture i športa se odnose na realizaciju projekta „Poboljšanje sigurnosti školskih dvorana tjelesnog odgoja i otvorenih igrališta – nabava sigurnosnih golova“ u iznosu od 28.694 KM, za što su sredstva doznačena od Federalnog ministarstva obrazovanja i nauke 2016. godine i realizaciju sredstava temeljem Odluke Vlade o odobravanju kapitalnih potpora osnovnim školama u iznosu od 30.000 KM, na temelju prethodno pribavljenih zahtjeva škola.

Kapitalni transferi pojedincima iskazani su na poziciji Uprave za branitelje. Program utroška sredstava tekućih i kapitalnih transfera Vlada Županije je usvojila 26. 2. 2018. godine i njime je predviđeno da će se najznačajniji iznos sredstava u iznosu od 120.958 KM realizirati za dovršetak zgrade SP – 24 Centar II u Livnu, namijenjene stambenom zbrinjavanju ratnih stradalnika. Preostali dio je realiziran kao pomoć u stambenom zbrinjavanju boračke populacije, sukladno Pravilniku o stambenom zbrinjavanju branitelja i stradalnika Domovinskog rata i članova njihovih obitelji.

6.1.3 Tekuća pričuva

Sredstva tekuće pričuve realizirana su u iznosu od 405.896 KM, što u odnosu na proračunom planirani iznos od 500.000 KM predstavlja ostvarenje od 81,18%, a realizirana su odlukama Vlade (321.296 KM), zaključcima predsjednika Vlade (37.000 KM) i zaključcima ministra financija (47.000 KM).

Zakonom o izvršavanju Proračuna Hercegbosanske županije za 2018. godinu predviđeno je da se sredstva tekuće pričuve odobravaju za pokriće hitnih i nepredviđenih izdataka koji se pojave tijekom proračunske godine, a sukladno Kriterijima za uporabu tekuće pričuve.

Uvidom u Izvješća o korištenju tekuće pričuve utvrdili smo da su sredstva odobrena za poboljšanje sigurnosti dvorana i igrališta (28.694 KM), nabavu opreme Županijske bolnice Livno (21.000 KM), rješavanja stambenog pitanja djelatnika MUP-a (15.000 KM), udruženjima (96.700 KM), športskim klubovima (38.500 KM), za pomoć pojedincima (lijecenje, troškovi smještaja u staračke domove, sanacije šteta) (77.580 KM), vjerskim zajednicama (32.500 KM), za pomoć mjesnim zajednicama (rekonstrukcije cesta, izgradnje groblja, obilježavanje manifestacija) (35.500 KM), te za pomoć ustanovama predškolskog obrazovanja i domovima za stare i nemoćne (14.000 KM).

Provedenom revizijom utvrdili smo da sredstva tekuće pričuve nisu realizirana isključivo za pokriće hitnih i nepredviđenih izdataka, niti su utvrđeni Kriteriji za uporabu sredstava tekuće pričuve, te samim tim ista nisu realizirana sukladno odredbama Zakona o izvršenju proračuna za 2018. godinu.

Preporuka:

- **sredstva tekuće pričuve koristiti za pokriće hitnih i nepredviđenih izdataka, uz primjenu utvrđenih kriterija, kako je to predviđeno odredbama Zakona o izvršavanju proračuna.**

6.1.4 Financijski rezultat

U Konsolidiranim Godišnjem izvješću o izvršenju proračuna za 2018. godinu iskazano je ostvarenje prihoda i primitaka u odnosu na rashode i izdatke kako slijedi:

R. br.	Opis	Proračun za 2018. godinu	Ostvareno u 2018. godini	Ostvareno u 2017. godini	Index (4/3)
1	2	3	4	5	6
I	PRIHODI	75.523.500	68.615.623	64.300.525	91
I 1.	Prihodi od poreza	63.637.411	63.674.090	59.051.142	100
I 2.	Neporezni prihodi	8.466.089	3.730.875	3.821.511	44
I 3.	Primljeni transferi i donacije	3.420.000	1.210.658	1.427.872	35
II	RASHODI	71.552.154	62.821.856	58.974.788	88
II 1.	Tekući rashodi	55.014.374	51.667.524	48.381.049	94
II 2.	Tekući transferi	14.955.780	10.451.968	9.070.972	70
II 3.	Kapitalni transferi	855.000	523.098	1.294.577	61
II 4.	Izdaci za kamate	227.000	179.266	228.190	79
II 5.	Tekuća pričuva	500.000			
III	TEKUĆI SUFICIT I – II	3.971.346	5.793.767	5.325.737	146
IV	NETO NABAVA STAL. SREDST. (IV 2. – IV 1.)	6.629.346	5.030.930	1.548.369	76
IV 1.	Primici od prodaje stalnih sredstava	0	17.450	12.830	
IV 2.	Izdaci za nabavu stalnih sredstava	6.629.346	5.048.380	1.561.199	76
V	UKUPAN SUFICIT III – IV	(2.658.000)	762.837	3.777.368	
VI	NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINANCIJSKE IMOVINE (VI 1. – VI 2.)	0	0	0	0
VI 1.	Primici od finansijske imovine	0	0	0	0
VI 2.	Izdaci za finansijsku imovinu	0	0	0	0
VII	NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (VII 1. – VII 2.)	3.158.000	(684.717)	(2.835.690)	
VII 1.	Primici od zaduživanja	5.500.000	1.500.000	0	27
VII 2.	Izdaci za otplate dugova	2.342.000	2.184.717	2.835.690	93
VIII	UKUPAN FINANCIJSKI REZULTAT (V + VI + VII)	500.000	78.120	941.678	16

Podaci iz bilance stanja:

UKUPAN VIŠAK RASHODA NAD PRIHODIMA	3.577.254	3.882.798	
---	------------------	------------------	--

U revidiranoj godini iskazan je **tekući suficit** u iznosu od 5.793.767 KM, s obzirom na to da su prihodi ostvareni u iznosu od 68.615.623 KM, a rashodi u iznosu od 62.821.856 KM.

Ukupan suficit revidirane godine iskazan je u iznosu od 762.837 KM, s obzirom na to da su, pored ostvarenog tekućeg suficita, iskazani izdaci za nabavku stalnih sredstava u iznosu od 5.048.380 KM, a primici od prodaje stalnih sredstava u iznosu od 17.450 KM.

Ostvaren je pozitivan **financijski rezultat** u iznosu od 78.120 KM, s obzirom na to da je, pored ostvarenog ukupnog suficita, iskazano smanjenje dugoročnog zaduženja u iznosu od 684.717 KM.

Prema financijskom iskazu „Konsolidirana bilanca stanja“ 31. 12. 2018. godine iskazan je ukupan višak rashoda nad prihodima u iznosu od 3.577.254 KM. Na smanjenje ukupnog viška rashoda nad prihodima u iznosu od 305.544 KM, pored ostvarenog pozitivnog financijskog rezultata za 2018. godinu, utjecao je i otpis obveza u iznosu od 227.424 KM, prema odluci o usvajanju popisa za 2017. godinu.

Ne možemo potvrditi iskazani financijski rezultat 2018. godine za iznos od 1.585.193 KM, kao ni ukupno iskazani višak rashoda nad prihodima za iznos od 2.601.241 KM, jer obveze po pravomoćnim sudskim presudama nisu iskazane na odgovarajućim pozicijama troškova i obveza u konsolidiranim financijskim izvješćima za 2018. godinu, što je detaljnije obrazloženo u poglavljju Kratkoročne obveze i razgraničenja.

6.2 BILANCA STANJA

6.2.1 Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe

Novčana sredstva iskazana su u iznosu od 9.880.985 KM i odnose se na devet transakcijskih računa u iznosu od 8.495.247 KM, sedam donatorskih računa u iznosu od 532.235 KM, stanje depozitnog računa u iznosu od 834.773 KM i sredstva na blagajni u iznosu od 28.730 KM.

Pored spomenutih sredstava, na računu za polog jamčevina otvorenom za potrebe suda su sredstva u iznosu od 987.894 KM, iskazana na poziciji izvanbilančne evidencije.

Člankom 18. Zakona o riznici u FBiH predviđeno je da se na kraju dana sredstva sa depozitnog računa prenose na transakcijske račune u okviru Jedinstvenog računa riznice. Županija nije postupila sukladno spomenutoj odredbi Zakona o riznici u FBiH, s obzirom na to da je, prema podacima raspodjele javnih sredstava za dan 1. 1. 2018. godine, stanje depozitnog računa iznosilo 402.257 KM (od čega se na prihod Proračuna odnosilo 364.046 KM), dok je 1. 1. 2019. godine stanje depozitnog računa iznosilo 834.773 KM (od čega se na prihod Proračuna odnosilo 812.228 KM).

Neprenošenje sredstava sa depozitnog računa na transakcijske račune na kraju proračunske godine, sukladno članku 18. Zakona o riznici, za posljedicu je imalo da su prihodi za 2018. godinu manje iskazani za iznos od 448.182 KM.

Kratkoročna potraživanja iskazana su u iznosu od 969.555 KM, a odnose se na ostala potraživanja (939.368 KM) i potraživanja od pravnih osoba (30.187 KM).

U strukturi **ostalih potraživanja** iskazana su sumnjiva i sporna potraživanja u iznosu od 215.140 KM i ostala potraživanja u iznosu od 694.792 KM.

Najznačajniji iznos sumnjivih i spornih potraživana iskazan je na poziciji Ministarstva gospodarstva, u iznosu od 172.885 KM, a odnosi se na nenaplaćena potraživanja od koncesijskih naknada i Ministarstva finacija u iznosu od 30.000 KM, a koja se odnose na pozajmicu društву „Livtex“ iz 2007. godine.

Ostala potraživanja se najvećim dijelom odnose na potraživanja blokiranih depozita kod Hercegovačke banke, u iznosu od 391.997 KM i potraživanja od Ministarstva gospodarstva za projekt CANN 300.000 KM na pozicijama Ministarstva finančnica.

Potraživanja od pravnih osoba se najvećim dijelom odnose na potraživanja za avanse, i to Ministarstva gospodarstva (12.080 KM), Općinskog suda Livno (4.756 KM) i Ministarstva graditeljstva, obnove, prostornog uređenja i zaštite okoliša (4.378 KM). Uvidom u dokumentaciju koja se odnosi na iskazana potraživanja za avanse Ministarstva gospodarstva utvrđeno je da su ona najvećim dijelom iskazana u knjigovodstvenim evidencijama od 2009. godine.

Provedenom revizijom iskazanih potraživanja utvrdili smo da se u pojedinim slučajevima potraživanja ne iskazuju u finansijskim evidencijama (Ministarstvo rada, zdravstva, socijalne skrbi i prognanih – zakup stanova), da se ne poduzimaju sve zakonom predviđene mjere s ciljem naplate potraživanja, da se ne vode ažurne pomoćne evidencije potraživanja po ročnosti i potraživanja starija od šest mjeseci se ne evidentiraju na poziciji sumnjivih i spornih potraživanja (Ministarstvo gospodarstva – koncesije), niti su za potraživanja iskazana na poziciji sumnjivih i spornih pokrenuti postupci utuženja, kako je to Računovodstvenim politikama za proračunske korisnike i riznicu predviđeno. Također, sa kupcima nisu provedena usuglašavanja iskazanih potraživanja slanjem izvoda otvorenih stavki na ovjeru, kako je to člankom 28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH predviđeno.

Preporuka:

- *poduzimati zakonom predviđene mjere s ciljem naplate potraživanja, a potraživanja starija od šest mjeseci iskazivati na poziciji sumnjivih i spornih potraživanja, kako je to predviđeno Računovodstvenim politikama za proračunske korisnike i riznicu.*

Kratkoročna razgraničenja iskazana su u iznosu od 505.423 KM i ista se najvećim dijelom odnose na obveze po izvršnim sudskim rješenjima Ministarstva unutarnjih poslova (129.434 KM) i Srednje strukovne škole „Silvije Strahimir Kranjčević“ (116.292 KM). Na poziciji Ministarstva finančnica su proknjižene i obveze za

glavnicu i kamate po dugoročnim kreditima u iznosu od 225.219 KM, koje su dospijevale na naplatu početkom 2019. godine.

6.2.2 Stalna sredstva

U konsolidiranim finansijskim izvješćima iskazana su stalna sredstva sadašnje vrijednosti od 39.510.274 KM, nabavne vrijednosti od 59.912.921 KM i ispravke vrijednosti od 20.402.647.

Prema prezentiranoj dokumentaciji, iskazana stalna sredstva se odnose na zemljište (430.700 KM), građevinske objekte (43.778.448 KM), opremu (13.446.012 KM), stalna sredstva u obliku prava (1.874.216 KM) i stalna sredstva u pripremi (170.086 KM).

U revidiranoj godini je na poziciji stalnih sredstava iskazano povećanje u vrijednosti od 6.300.105 KM i veće je za 1.251.725 KM u odnosu na iskazane izdatke za nabavu stalnih sredstava u iznosu od 5.048.380 KM. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju utvrdili smo da je tijekom revidirane godine uknjižena donirana laboratorijska oprema u iznosu od 204.348 KM i da je izvršeno preknjižavanje opreme sa jednog proračunskog korisnika na drugi u iznosu od 81.107 KM. Preostalo povećanje imovine odnosi se na rekonstrukcije cesta u iznosu od 966.270 KM i predstavlja nepravilno knjiženje (dvaput knjiženo) i za isti iznos je izvršeno neutemeljeno povećanje imovine u finansijskim izvješćima.

Preporuka:

- *izvršiti uvid u knjigovodstvenu dokumentaciju koja se odnosi na povećanje sredstava cesta i mostova, te sukladno utvrđenom izvršiti ispravku knjiženja, a sve u cilju istinitog i fer iskazivanja stanja imovine u finansijskim izvješćima.*

6.2.3 Kratkoročne obveze i razgraničenja

Kratkoročne obveze i razgraničenja iskazane su u iznosu od 14.936.924 KM, a odnose na kratkoročne tekuće obveze (4.961.202 KM), obveze po temelju kratkoročnih kredita (6.272 KM), obveze prema djelatnicima (3.833.412 KM) i kratkoročna razgraničenja (6.136.038 KM).

Kratkoročne tekuće obveze najvećim dijelom se odnose na obveze prema dobavljačima za isporučene robe i usluge (3.194.367 KM), korisnike transfera (1.634.688 KM) i obveze prema fizičkim licima (132.147 KM).

Obveze prema djelatnicima se većim dijelom odnose na mjesec prosinac revidirane godine, i to obveze za plaće u iznosu od 1.897.122 KM, obveze za doprinose u iznosu od 1.339.612 KM i ostale obveze prema djelatnicima (naknade uposlenih) u iznosu od 596.677 KM.

Kratkoročna razgraničenja odnose se na razgraničene prihode u iznosu od 5.625.482 KM i razgraničene rashode u iznosu od 510.556 KM.

Na poziciji razgraničenih prihoda su iskazana prikupljena, a nerealizirana namjenska sredstva u iznosu od 4.252.525 KM (naknade za okoliš 508.840 KM, naknade za ceste 1.406.929 KM, naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća 820.317 KM, naknade za vatrogasne jedinice 42.404 KM, vodne naknade 1.048.335 KM, naknade za korištenje poljoprivrednog zemljišta u nepoljoprivredne svrhe 425.700 KM), sredstva na depozitnom računu u iznosu od 834.773 KM, potraživanja u iznosu od 478.413 KM, nerealizirana donatorska sredstva u iznosu od 61.495 KM i refundacija bolovanja u iznosu od 1.725 KM.

Na poziciji **razgraničenih rashoda** su evidentirane obveze po pravomoćnim sudskim rješenjima MUP-a i ustanova obrazovanja u iznosu od 280.264 KM, obveze za glavnicu kredita Međunarodnog monetarnog fonda po IV Stand by aranžmanu, koje dospijevaju u 2019. godini, u iznosu od 191.750 KM i nezavorenata potraživanja za date avanse u iznosu od 38.542 KM.

Presudom Vrhovnog suda FBiH od 18. 12. 2018. godine potvrđena je presuda Općinskog suda u Livnu od 19. 12. 2017. godine, kojom je utvrđena obveza Županije da predala u posjed Općini Livno oslobođenu od stvari i osoba zgradu u kojoj su smještena županijska tijela uprave i nadoknadi štetu u vidu izmakle dobiti zbog nemogućnosti korištenja spomenute zgrade u iznosu od 1.585.193 KM. Istom presudom je utvrđena obveza Općine Livno da u ime nadogradnje, rekonstrukcije i adaptacije predmetne zgrade i

dvorišta isplati Županiji 870.128 KM. Županija nije provela knjigovodstvena evidentiranja sukladno presudi Vrhovnog suda, kako na poziciji obveza tako ni na poziciji potraživanja.

Prema prezentiranim podacima, obveze po pravomoćnim presudama na dan bilanciranja sa uključenim troškovima spora iznosile su 2.601.241 KM, od kojih je iznos od 761.472 KM knjigovodstveno evidentiran u izvanbilančnim evidencijama i iznos od 280.264 KM na pozicijama razgraničenih rashoda, a ne na odgovarajuću poziciju kratkoročnih obveza. Napominjemo da pravomoćne presude i sudska rješenja o izvršenju najvećim dijelom predstavljaju dospjele obveze koje su nastale nakon okončanih sudske postupaka, po temelju tužbi uposlenika o pravima iz radnog odnosa. Iako su prvi postupci okončani u ranijim godinama, obveze po navedenom temelju nisu se evidentirale sukladno članku 76. Zakona o proračunima u FBiH, članku 16. Uredbe o računovodstvu proračuna u FBiH i članku 35. Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH, prema kojima se rashodi i izdaci priznaju u razdoblju u kojem su obveze i nastale, neovisno o vremenu njihovog izmirenja. Zbog neprovedenih računovodstvenih postupaka i neevidentiranja ovih obveza podcijenjeni su rashodi obračunskih razdoblja u kojima su nastale, a samim tim nisu točno iskazani ni finansijski rezultati tih razdoblja, kao ni ukupno iskazani višak rashoda nad prihodima, tzv. „akumulirani deficit“.

Ni prilikom planiranja Proračuna za 2018. godinu, nije se planiralo evidentiranje i izmirenje obveza po navedenom temelju u cijelokupnom iznosu, što će u konačnici za poslijedicu imati i veći odliv proračunskih sredstava, zbog zateznih kamata.

Zbog navedenog ne možemo potvrditi stanje iskazanih obveza u iznosu od 2.601.241 KM, koliko iznose obveze po pravomoćnim sudske rješenjima, s obzirom na to da iste nisu iskazane u finansijskim izvješćima za 2018. godinu.

Preporuka:

- *obveze po pravomoćnim presudama i sudske rješenjima o izvršenju knjigovodstveno evidentirati sukladno odredbama Zakona o proračunima u FBiH, Uredbe o računovodstvu proračuna u FBiH i Računovodstvenih politika za proračunske korisnike i riznicu, te planirati sredstva za njihovo izmirenje.*

6.2.4 Dugoročne obveze i razgraničenja

Dugoročne obveze iskazane su u iznosu od 6.947.079 KM i u odnosu na prethodnu godinu, kada su iznosile 7.629.249 KM, manje su za 682.170 KM.

Pregled dugoročnih obveza sa vremenskim rasporedom na koji se odnose daje se u sljedećem tabelarnom pregledu:

Dugoročni krediti	Svrha zaduženja	Period otplate duga		Ukupan iznos kredita	Stanje na 31. 12. 2018. (u KM)
		Glavnica	Kamata		
1	2	3	4	5	6
Međunarodni monetarni fond IV – Stand by aranžman	Tekuća likvidnost – fin. proračunskog deficit	2017.-2019.	2010.-2017.	1.534.000 KM	575.250
OPEC fond (Razvojna banka)	Rekonstr. školskih objekata	2008.-2019.	2004.-2019.	450.000 USD	64.033
Intesa Sanpaolo banka BiH	Rekonstrukcija cesta	2015.-2019.	2015.-2019.	5.000.000 KM	1.000.000
Eksport-Import Banka Koreja	Modernizacija bolnica	2014.-2031.	2010.-2031.	2.217.326.308 KRW	2.494.492
UniCredit Bank	Rekonstrukcija cesta	2018.-2021.	2018.-2021	1.500.000	1.500.000
IDA	Energetska efikasnost zdravstvenih ustanova	2019.-2029.	2017.-2029.	498.773 EUR	975.515
Porsche Leasing Sarajevo	Nabava opreme na lizing	2016.-2021.		580.820	328.715
Općina Tomislavgrad	Stambeno rješavanje djelat.	2004.-2024.		30.000	9.074
Ukupno:					6.947.079

Tijekom revidirane godine Županija se zadužila kod UniCredit banke za financiranje izgradnje ceste Tomislavgrad – Lipa – Blidinje u iznosu od 1.500.000 KM, na rok otplate od 18 mjeseci, sa grejs periodom od 12 mjeseci i kamatnom stopom za grejs period i period otplate od 2,5%.

6.2.5 Popis sredstava i obveza

Odluku o provođenju godišnjeg popisa imovine, obveza i potraživanja na dan 31. 12. 2018. godine, kao i Rješenje o imenovanju Središnjeg popisnog povjerenstva Vlada je donijela 11. 12. 2018. godine. Spomenutom Odlukom je utvrđena obveza svih proračunskih korisnika da imenuju povjerenstva za popis, koja su dužna sačiniti zapisnike o provedenom popisu i iste, skupa sa prijedlogom odluka, dostave rukovoditeljima proračunskih korisnika do 10. 2. 2019. godine. Rukovoditelji proračunskih korisnika su u obvezi do 15. 2. 2019. godine dostaviti zapisnike o provedenom popisu Središnjem popisnom povjerenstvu, a Središnje popisno povjerenstvo je u obvezi sačiniti Elaborat o provedenom popisu i isti, skupa sa prijedlogom odluka, dostaviti Vladi na usvajanje do 20. 2. 2019. godine. Pravilnikom o popisu imovine, potraživanja i obveza kojim je reguliran način provođenja popisa predviđeno je da tek nakon što Vlada Županije usvoji Elaborat o popisu, proračunski korisnici dostavljaju nadležnom računovodstvu odluke i naloge za knjiženje u cilju usuglašavanja knjigovodstvenog stanja sa stanjem utvrđenim popisom.

Elaboratom o popisu je konstatirano da isti nije cijelovit, s obzirom na to da zapisnike o provedenom popisu nisu dostavili JU Centar za odgoj i obrazovanje djece sa poteškoćama u razvoju, „Nova Nada“, OŠ Grahovo, OŠ „Fra Miroslav Džaja“ i Osnovna glazbena škola. Također, konstatirano je da je od ukupna 42 proračunska korisnika samo njih 21 dostavilo zapisnik o provedenom popisu u odlukom definiranom roku 15. 2. 2019. godine. Zbog kašnjenja u dostavljanju zapisnika o provedenom popisu proračunskih korisnika, Središnje popisno povjerenstvo je tek 11. 4. 2019. godine dostavilo Elaborat o popisu Vladi, a koji je Vlada usvojila 3. 5. 2019. godine.

Provedenim popisom, kod proračunskih korisnika koji su dostavili zapisnike o provedenom popisu, konstatirana je neusuglašenost stvarnog stanja utvrđenog popisom sa knjigovodstvenim stanjem na pozicijama građevina (zgrade, stanovi), opreme, sitnog inventara, obveza i potraživanja, a da istovremeno za pojedine neusuglašenosti nisu dati prijedlozi za usklađivanje knjigovodstvenog stanja sa stanjem utvrđenim popisom.

Provedenom revizijom popisa utvrdili smo da nije proveden cijelovit popis kod svih proračunskih korisnika, a s obzirom na to da Elaborat nije usvojen u predviđenom roku, nisu pravovremeno donesene potrebne odluke u cilju usuglašavanja knjigovodstvenog stanja sa stanjem utvrđenim popisom, kako je to predviđeno člancima 25. i 28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, člankom 18. Uredbe o računovodstvu proračuna u FBiH i člancima od 67. do 69. Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH.

Preporuka:

- *popisom utvrditi stvarno stanje sredstava, obveza i potraživanja, te izvršiti usuglašavanje knjigovodstvenog stanja sa stanjem utvrđenim popisom, kako je to predviđeno odredbama članaka 25. i 28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, članka 18. Uredbe o računovodstvu proračuna u FBiH i člancima od 67. do 69. Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH.*

6.3 IZVJEŠĆE O NOVČANIM TIJEKOVIMA

U Izvješću o novčanim tijekovima iskazani su ukupni novčani primici u iznosu od 71.554.693 KM i ukupne novčane isplate u iznosu od 71.507.131 KM, što je rezultiralo pozitivnim novčanim tijekom u iznosu od 47.562 KM. Stanje gotovine na početku godine iskazano je u iznosu od 9.833.423 KM, dok je ista na kraju godine iznosila 9.880.985 KM.

Izvješće o novčanom tijekovima sačinjeno je sukladno odredbama Pravilnika o finansijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH.

7. IZVANBILANČNA EVIDENCIJA

U izvanbilančnoj evidenciji, koja iznosi 2.735.332 KM, iskazane su obveze po pravomoćnim sudskim rješenjima u iznosu od 761.472 KM, kamate na dugoročne kredite u iznosu od 459.819 KM, sredstva na računu jamčevina u iznosu od 988.572 KM i izdate garancije za dugoročne kredite općina u iznosu od 525.469 KM.

8. JAVNE NABAVE

Za tekuće izdatke proceduru odabira dobavljača provodi Povjerenstvo za provedbu postupka zajedničkih nabava koje je formirala Vlade Županije, dok za nabavu stalnih sredstava proceduru odabira najpovoljnijih ponuđača provode samostalno proračunski korisnici kojima su Proračunom odobrena sredstva za te namjene, sukladno prethodno donesenom planu nabava od rukovoditelja.

Nabave roba i usluga, razvrstanih kao tekući izdaci, u 2018. godini iskazane su u iznosu od 913.180 KM, od čega: nabava goriva (347.083 KM), izdaci za uredski materijal (198.626 KM), usluge tekućeg održavanja vozila (167.982 KM), lož-ulje (162.169 KM) i izdaci za kompjuterski materijal (37.319 KM).

Pravilnikom Vijeća ministara Bosne i Hercegovine o provedbi postupka zajedničke nabave i osnivanju središnjeg nabavnog tijela iz 2015. godine, uređuje se način i uvjeti organiziranja zajedničkih postupaka javne nabave za dva ili više ugovorna tijela i uvjeti za uspostavljanje središnjeg nabavnog tijela za potrebe više ugovornih tijela. Shodno navedenom Pravilniku, Odlukom Vlade Županije o pokretanju postupka zajedničke javne nabave od 30. 6. 2017. godine odobreno je pokretanje postupka zajedničke javne nabave za odabir dobavljača za sukcesivnu isporuku roba za 2017. i 2018. godinu. Tenderska dokumentacija za spomenutu nabavu sačinjena je na temelju dostavljenih zahtjeva proračunskih korisnika.

Odlukom Vlade Županije od 30. 6. 2017. godine imenovano je Povjerenstvo za provedbu zajedničkih javnih nabava roba. Povjerenstvo je provelo dva otvorena postupka na temelju dostavljenih iskazanih potreba za predmete javnih nabava proračunskih korisnika. Predmet javne nabave su robe procijenjene vrijednosti od 1.120.062 KM: 1. uredski materijal; 2. toneri i punjenja za printere, faks-aparati i aparati za kopiranje; 3. tiskalice, obrasci, djelovodnici, zapisnici i ostali tiskani materijal; 4. gorivo za motorna vozila i 5. lož-ulje. Osamnaest proračunskih korisnika potpisalo je Sporazum o provedbi zajedničkih javnih nabava kojim je ovlastilo Vladu Županije za zastupanje svih sudionika Sporazuma te preuzeo obvezu potpisivanja ugovora za svoj pripadajući dio i praćenje realizacije zaključenog ugovora.

U postupku nabave uredskog materijala utvrdili smo da je postupak poništen Rješenjem Ureda za razmatranje žalbi od 22. 3. 2018. godine, jer prvorangirani Tena d.o.o. Tomislavgrad nije dostavio popis uredno izvršenih ugovora o isporuci istih ili sličnih roba izvršenih u godini u kojoj je započeo postupak javne nabave tijekom tri godine koje prethode toj godini. Umjesto traženog, prvorangirani je dostavio ugovor potpisani 2017. godine za naredne tri godine. U ponovljenom postupku, Odluka o izboru najpovoljnijeg ponuđača List d.o.o. Livno donesena je 19. 4. 2018. godine. Proračunski korisnici pojedinačne ugovore sa dobavljačem List d.o.o. Livno zaključili su u srpnju 2018. godine. Prije zaključivanja ugovora, nabave su se vršile od dobavljača prema isteklim ugovorima iz 2014. godine.

U postupku nabave tonera i punjenja za printere, faks-aparata, aparata za kopiranje, kao i tiskalice, obrazaca, djelovodnika, zapisnika i ostalog tiskanog materijala, Odluka o izboru najpovoljnijeg ponuđača donesena je 18. 1. 2018. godine. Proračunski korisnici pojedinačne ugovore sa dobavljačima zaključili su četiri mjeseca kasnije, u svibnju 2018. godine. Prije zaključivanja ugovora, nabave su se vršile od dobavljača prema isteklim ugovorima iz 2014. godine.

U postupku nabave goriva, ugovori sa dobavljačima za pojedine općine (Livno, Kupres i Bosansko Grahovo) zaključeni su u rujnu i listopadu 2018. godine, s obzirom na to da su lotovi za navedene općine zbog podnesenih žalbi poništavani rješenjima Ureda za razmatranje žalbi. Jedan od razloga poništenja je taj što ugovorni organ nije izvršio kontrolu cestovne udaljenosti pumpe kontrolnim uređajem – brzinomjerom, na način predviđen tenderskom dokumentacijom, već je koristio GPS. Prije zaključivanja ugovora nabave su se vršile od dobavljača prema isteklim ugovorima iz 2014. godine.

U postupku nabave lož-ulja, Odluka o izboru najpovoljnijeg ponuđača donesena je 7. 12. 2017. godine.

Prije zaključivanja ugovora, za period siječanj – travanj 2018. godine, nabave su se vršile od dobavljača prema isteklim ugovorima iz 2014. godine.

U predmetu nabave usluga tekućeg održavanja vozila, utvrdili smo da je Ministarstvo unutarnjih poslova vršilo nabave bez zaključenog ugovora u iznosu od 88.906 KM.

S obzirom na neblagovremeno pokretanje postupka zajedničke nabave, uloženih žalbi na odluke o izboru najpovoljnijih ponuđača po određenim lotovima, kao i nezaključivanje ugovora proračunskih korisnika sa izabranim dobavljačima odmah po okončanju procedure izbora, nabave roba i usluga su u znatnom dijelu 2018. godine vršene bez zaključenih ugovora, što nije sukladno odredbama Zakona o javnim nabavama.

U cilju provjere dosljedne primjene odredbi Zakona o javnim nabavama revidirali smo deset postupaka odabira najpovoljnijih ponuđača za nabavu stalnih sredstava u vrijednosti od 4.115.397 KM (ukupne nabave iznosile su 5.048.380 KM) i to pet otvorenih, tri konkurentska, jedan pregovarački sa objavom obavijesti i jedan ograničeni.

Revidirali smo nabave „Automatiziranog uređaja za analizu sirovog mlijeka“ u vrijednosti od 1.072.850 KM Zavoda za hranu i veterinarstvo, „policijskog naoružanja“ u vrijednosti od 398.970 KM, „mrežnog videonadzora“ u vrijednosti od 233.330 KM, „računarske opreme“ u vrijednosti od 30.276 KM Ministarstva unutarnjih poslova, „uređenja parternih površina uz uzletno-sletne staze Letjelišta Stjepan Krišto u Livnu“ u vrijednosti od 74.663 KM Ministarstva gospodarstva, „adaptacije i sanacije fasade i dijela zgrade na katu skupštine“ u vrijednosti od 76.141 KM Skupštine, „rekonstrukcije krovišta i izrade potkovlja zgrade“ u vrijednosti od 124.128 KM Srednje strukovne škole „Silvije Strahimir Kranjčević“, „rekonstrukcije županijske ceste R419-a Lipa Blidinje“ u vrijednosti od 1.460.441 KM i „izvanrednog održavanja i sanacije županijskih cesta“ u vrijednosti od 659.301 KM Uprave za ceste i „nabave službenog putničkog motornog vozila“ u vrijednosti od 59.964 KM Općinskog suda Livno.

U revidiranim postupcima nismo utvrdili značajnije nepravilnosti i propuste, osim u predmetu „nabave službenog putničkog motornog vozila“ u Općinskom sudu Livno procijenjene vrijednosti od 60.000 KM, provedenom putem konkurentskega postupka u kojem je izabran ponuđač „AC Krželj“ d.o.o. Livno, koji je ponudio najnižu cijenu u iznosu od 59.964 KM.

Uvidom u tendersku dokumentaciju utvrdili smo da je Općinski sud Livno, kao ugovorni organ, u dijelu tehničkih karakteristika vozila zahtijevao da vozilo sadrži ISOFIX (sustav vezanja dječjih sjedalica), što je neprimjereno, s obzirom na to da je predmet nabave službeno putničko motorno vozilo. Osim navedenog, revizijom postupka predmetne nabave utvrdili smo da izabrani ponuđač nije u potpunosti ispoštovao ni sve zahtjeve iz tenderske dokumentacije. Naime, na temelju uvida u njegovu ponudu utvrdili smo da nije ponudio dimenzije alu-felgi i guma sukladno tenderskoj dokumentaciji. Tako je umjesto traženih dimenzija alu-felgi 6,5 J x 16, ponudio dimenzije 8,0 J x 18, a za gume umjesto traženih 215/60 R16 95V ponudio gume 235/45 R18 94V. Općinski sud Livno nije postupio sukladno članku 68., stav i) Zakona o javnim nabavama i zbog neispunjerenih svih zahtjeva ponudu navedenog ponuđača odbacio, već ju je prihvatio.

Preporuke:

- **ponude koje ne zadovoljavaju uvjete iz tenderske dokumentacije sukladno članku 68. Zakona o javnim nabavama odbaciti kao formalno neispravne;**
- **nabave roba i usluga vršiti od dobavljača izabranih sukladno Zakonu o javnim nabavama, nakon provedene procedure i zaključenih ugovora.**

9. SUDSKI SPOROVI

Prema podacima iz Izvješća o radu Županijskog javnog pravobraniteljstva za 2018. godinu pred nadležnim sudovima se na dan bilanciranja vode 522 parnična postupka. U sporovima pokrenutim protiv Županijskih tijela uprave vrijednost tužbenih zahtjeva je 6.457.727 KM, dok je istovremeno vrijednost tužbenih zahtjeva pokrenutih od županijskih tijela uprave protiv trećih osoba 3.544.331 KM.

Najveći iznos tužbenog zahtjeva protiv Županije odnosi se na tužbu Općine Tomislavgrad od 5.204.128 KM u kojoj su, pozivajući se na činjenicu da su obveze financiranja obrazovanja u cijelosti na Županiji, zatražili povrat utrošenih sredstava za financiranje materijalnih troškova ustanova osnovnog obrazovanja u navedenom iznosu.

Tvornica kablova „Kapis“ d.o.o. Tomislavgrad pokrenula je spor u vrijednosti od 919.386 KM protiv Županije, pozivajući se na činjenicu da je Agencija za privatizaciju, prilikom odobravanja postupka privatizacije i početne bilance, prikrila činjenicu da ima radnike na čekanju. Ti radnici su nakon okončanog postupka privatizacije sudskim putem naplatili svoja potraživanja, a koja nisu bila iskazana u početnoj bilanci prilikom privatizacije. Na prvostupanjsku presudu Općinskog suda Sarajevo, kojom je utvrđena obveza tuženika da nadoknadi štetu sa uračunatim troškovima spora u iznosu od 737.850 KM, izjavljena je žalba Kantonalmu sudu Sarajevo. Postupak kod drugostupanjskog organa je u tijeku.

Najznačajniji spor je tužba Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, pokrenuta protiv HEP Proizvodnja d.o.o., proizvodno područje HE Jug Split i Crne stanice „Buško Blato“, radi isplate duga po osnovu županijske naknade od posebnog značaja za Županiju u vrijednosti od 3.500.000 KM. U spomenutom sporu Općinski sud Livno se rješenjem proglašio nenaslovnim, a na to rješenje je uložena žalba i predmet je dostavljen Županijskom sudu Livno na rješavanje.

10. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠĆA

Hercegbosanska županija je 26. 7. 2019. godine dostavila komentare na Nacrt izvješća o izvršenoj finansijskoj reviziji za 2018. godinu. Pojedinačna očitovanja dostavili su Ministarstvo financija, Uprava za ceste i Ministarstvo unutarnjih poslova.

U komentaru su navedena neslaganja na dane nalaze revizora, koja se odnose na: evidentiranje dospjelih obveza po osnovu pravomoćnih presuda i sudskih rješenja o izvršenju, neprenošenje sredstava sa depozitnog računa na transakcijske račune na kraju revidirane i prethodne godine, realizaciju Ugovora o zimskom održavanju županijskih/regionalnih cesta Hercegbosanske županije prema unaprijed utvrđenoj dinamici, koji je Uprava za ceste zaključila sa Livno putovi d.o.o. Livno u sezoni 2017./2018. i obračun poreza i doprinosa zaposlenicima Ministarstva unutarnjih poslova za rad u povjerenstvima.

U prilogu komentara je dostavljena i određena prateća dokumentacija.

Primjedbe koje se odnose na neprenošenje sredstava sa depozitnog računa na transakcijske račune na kraju revidirane i prethodne godine su prihvачene i inkorporirane u tekst Konačnog izvješća o izvršenoj finansijskoj reviziji za 2018. godinu.

Ostale primjedbe nismo prihvatali, jer za isti nisu data adekvatna obrazloženja, niti je priložena relevantna dokumentacija koja bi uticala na izmjene nalaza u Izvješću.

Rukovoditelj Sektora
za finansijsku reviziju

Sead Čorbo, dipl. oec.

Tim za reviziju:

Danko Buhač, dipl. oec. – vođa tima

Seida Isaković, dipl. oec. – član tima

IV PRVITAK

KONSOLIDIRANA GODIŠNJA FINANCIJSKA IZVJEŠĆA

Ured za reviziju institucija u FBiH Konsolidirano Godišnje izvješće o izvršenju proračuna za 2018. godinu						
Naziv institucije: Hercegbosanska županija						
Opis	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (3-2)	Procenat (3/2x100)	
		u tekućoj godini	u prethodnoj godini			
1	2	3	4	5	6	
I. PRIHODI	75.523.500	68.615.623	64.300.525	-6.907.877	91	
PRIHODI OD POREZA (1+2+3+4+5+6+7+8)	63.637.411	63.674.090	59.051.142	36.679	100	
1. Porez na dobit pojedinca i poduzeća	2.534.834	3.245.363	2.539.620	710.529	128	
Porezi na dobit pojedinaca (zaostale uplate poreza)	50.000	4.571	3.243	-45.429	9	
Porezi na dobit poduzeća	2.484.834	3.240.792	2.536.377	755.958	130	
Porez na dobit banaka i drugih finansijskih organizacija i društava za osiguranje i reosiguranje imovine i lica, pravnih lica iz oblasti elektroprivrede pošte i telekomunikacija i pravnih lica iz oblasti igara na sreću i ostalih poduzeća						
2. Doprinosi za socijalnu zaštitu	0	0	0	0	0	
3. Porezi na plaću i radnu snagu	220.000	14.631	27.748	-205.369	7	
4. Porez na imovinu	580.000	466.314	636.295	-113.686	80	
5. Domaći porezi na dobra i usluge	34.000	51.002	27.615	17.002	150	
6. Porez na dohodak	4.300.800	4.791.454	4.161.283	490.654	111	
7. Prihodi od indirektnih poreza	55.937.777	55.101.699	51.650.809	-836.078	99	
8. Ostali porezi	30.000	3.627	7.772	-26.373	12	
NEPOREZNI PRIHODI (9+10)	8.466.089	3.730.875	3.821.511	-4.735.214	44	
9. Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih tečajnih razlika	2.758.089	166.415	282.146	-2.591.674	6	
Prihodi od nefinansijskih javnih poduzeća i finansijskih javnih institucija	1.238.089	123.885	52.728	-1.114.204	10	
Ostali prihodi od imovine	1.520.000	42.530	229.418	-1.477.470	3	
Kamate i dividende primljene od pozajmica i učešća u kapitalu						
Naknade primljene od pozajmica i učešća u kapitalu						
Prihodi od pozitivnih tečajnih razlika						
Prihodi od privatizacije						
Prihodi na temelju premije i provizije za izdanu garanciju						
10. Naknade, pristojbe i prihodi od pružanja javnih usluga, kazne i drugi prihodi	4.958.000	3.085.695	3.022.313	-1.872.305	62	
Administrativne pristojbe	15.000	8.106	9.915	-6.894	54	
Sudske pristojbe	750.000	406.835	434.972	-343.165	54	
Komunalne naknade i pristojbe	0	55	3	55		
Ostale proračunske naknade i pristojbe	1.220.000	690.473	698.886	-529.527	57	
Naknade i pristojbe po federalnim zakonima i drugim propisima	2.023.000	1.361.343	1.221.611	-661.657	67	
Prihodi od pružanja javnih usluga (prihodi od vlastitih djelatnosti korisnika proračuna i vlastiti prihodi)	950.000	582.983	617.372	-367.017	61	
Neplanirane uplate – prihodi	0	35.900	39.554	35.900		
Novčane kazne	750.000	458.243	477.854	-291.757	61	
Drugi tekući prihodi	0	20.522	39.198	20.522		
PRIMLJENI TRANSFERI I DONACIJE (od 11 do 16)	3.420.000	1.210.658	1.427.872	-2.209.342	35	
11. Primljeni tekući transferi od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija	320.000	508.460	77.563	188.460	159	
12. Primljeni tekući transferi od ostalih razina vlasti	3.000.000	0	1.289.233	-3.000.000	0	
13. Primljeni kapitalni transferi od inozemnih vlada						
14. Kapitalni transferi od ostalih razina vlasti i fondova	0	702.198	35.000	702.198		
15. Kapitalni transferi iz nevladinih izvora						
16. Donacije	100.000	0	26.076	-100.000	0	
II. RASHODI (od 1 do 7)	71.552.154	62.821.856	58.974.788	-8.730.298	88	

1.	Plaće i naknade troškova djelatnika	43.980.006	42.060.550	39.012.128	-1.919.456	96
	Bruto plaće i naknade plaća	36.438.799	35.858.035	32.855.621	-580.764	98
	Naknade troškova djelatnika	7.541.207	6.202.515	6.156.507	-1.338.692	82
2.	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	4.044.076	3.936.554	3.699.787	-107.522	97
3.	Izdatci za materijal, sitan inventar i usluge	6.990.292	5.670.420	5.669.134	-1.319.872	81
	Putni troškovi	193.772	135.823	141.427	-57.949	70
	Izdatci za energiju	585.650	498.437	494.393	-87.213	85
	Izdatci za komunikaciju i komunalne usluge	830.410	670.385	669.318	-160.025	81
	Nabava materijala i sitnog inventara	703.150	538.665	611.644	-164.485	77
	Izdatci za usluge prijevoza i goriva	473.600	388.711	361.443	-84.889	82
	Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	168.800	131.342	107.518	-37.458	78
	Izdatci za tekuće održavanje	1.291.573	1.161.775	1.147.109	-129.798	90
	Izdatci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	184.271	137.583	135.546	-46.688	75
	Ugovorene i druge posebne usluge	2.559.066	2.007.699	2.000.736	-551.367	78
4.	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	14.955.780	10.451.968	9.070.972	-4.503.812	70
	Tekući transferi drugim razinama vlasti	3.355.000	2.983.369	3.096.672	-371.631	89
	Tekući transferi pojedincima	7.090.780	4.877.156	3.063.321	-2.213.624	69
	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	1.740.000	1.262.432	1.126.215	-477.568	73
	Subvencije javnim poduzećima	470.000	100.951	457.642	-369.049	21
	Subvencije privatnim poduzećima i poduzetnicima	1.000.000	831.964	850.980	-168.036	83
	Subvencije finansijskim institucijama					
	Tekući transferi u inozemstvo	600.000	3.129	155.063	-596.871	1
	Drugi tekući rashodi	700.000	392.967	321.079	-307.033	56
5.	Kapitalni transferi	855.000	523.098	1.294.577	-331.902	61
	Kapitalni transferi drugim razinama vlasti	430.000	206.987	844.584	-223.013	48
	Kapitalni transferi pojedincima	350.000	316.111	449.993	-33.889	90
	Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama	75.000	0	0	-75.000	0
	Kapitalni transferi javnim poduzećima					
	Kapitalni transferi privatnim pod. i poduzetnicima					
	Kapitalni transferi finansijskim institucijama					
	Kapitalni transferi u inozemstvo					
6.	Izdatci za kamate	227.000	179.266	228.190	-47.734	79
	Kamate na pozajmice primljene kroz državu	200.000	160.957	204.788	-39.043	80
	Izdatci za inostrane kamate					
	Kamate na domaće pozajmljivanje	27.000	18.309	23.402	-8.691	68
	Izdatci za kamate vezane za dug po izdanim garancijama					
7.	Tekuća proračunska rezerva	500.000				
	TEKUĆI SUFICIT (TEKUĆI DEFICIT) (I-II)	3.971.346	5.793.767	5.325.737	1.822.421	146
	III. TRANSAKCIJE U STALNIM SREDSTVIMA					
1.	Primici od prodaje stalnih sredstava	0	17.450	12.830	17.450	
	Primici od prodaje stalnih sredstava	0	17.450	12.830	17.450	
	Primici od prodaje federalnih robnih rezervi					
	Ostali kapitalni primici					
2.	Izdatci za nabavu stalnih sredstava	6.629.346	5.048.380	1.561.199	-1.580.966	76
	Nabava zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada					
	Nabava građevina	110.000	0	0	-110.000	
	Nabava opreme	2.517.110	2.161.765	554.878	-355.345	86
	Nabava ostalih stalnih sredstava					
	Nabava stalnih sredstava u obliku prava	318.000	16.672	42.799	-301.328	5
	Rekonstrukcija i investiciono održavanje	3.684.236	2.869.943	963.522	-814.293	78
	NETO NABAVA STALNIH SREDSTAVA (2.-1.)	6.629.346	5.030.930	1.548.369	-1.598.416	76
	A. NETO POZAJMLJIVANJE (NETO ZADUŽIVANJE) = UKUPAN DEFICIT/SUFICIT (Tekući suficit/deficit – Neto nabava stalnih sredstava)	-2.658.000	762.837	3.777.368	3.420.837	
	IV. TRANSAKCIJE U FINANSIJSKOJ IMOVINI	0	0	0	0	0

1.	Primitci od finansijske imovine	0	0	0	0	0
	Primljene otplate od pozajmljivanja drugim nivoima vlasti					
	Primljene otplate od pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama					
	Primljene otplate od pozajmljivanja javnim poduzećima					
	Primitak sredstava na temelju učešća u dionicama javnih poduzeća					
	Primitak sredstava na temelju učešća u dionicama privatnih poduzeća i u zajedničkim ulaganjima					
	Primljene otplate od ostalih vidova domaćeg pozajmljivanja					
	Primljene otplate od pozajmljivanja u inozemstvo					
2.	Izdatci za finansijsku imovinu	0	0	0	0	0
	Pozajmljivanje drugim razinama vlasti					
	Pozajmljivanje pojedincima, neprofitnim organizacijama i privatnim poduzećima					
	Pozajmljivanje javnim poduzećima					
	Izdatci za kupovinu dionica javnih poduzeća					
	Izdatci za kupovinu dionica privatnih poduzeća i učešće u zajedničkim ulaganjima					
	Ostala domaća pozajmljivanja					
	Pozajmljivanje u inozemstvo					
	B. NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINANSIJSKE IMOVINE (1.-2.)	0	0	0	0	0
	V. TRANSAKCIJE U FINANSIJSKIM OBVEZAMA	0	0	0	0	0
1.	Primitci od zaduživanja	5.500.000	1.500.000	0	-4.000.000	27
	Primitci od dugoročnog zaduživanja	0	0	0	0	0
	Zajmovi primljeni kroz državu					
	Primitci od inozemnog zaduživanja					
	Primitci od domaćeg zaduživanja					
	Primitci od kratkoročnog zaduživanja	5.500.000	1.500.000	0	-4.000.000	27
	Zajmovi primljeni kroz državu	5.500.000	0	0	-5.500.000	
	Primitci od inozemnog zaduživanja					
	Primitci od domaćeg zaduživanja	0	1.500.000	0	1.500.000	
2.	Izdatci za otplate dugova	2.342.000	2.184.717	2.835.690	-157.283	93
	Otplate dugova primljenih kroz državu					
	Vanjske otplate					
	Otplate domaćeg pozajmljivanja	2.317.000	2.184.717	2.835.690	-132.283	94
	Otplate unutrašnjeg duga	25.000	0	0	-25.000	
	Otplate duga po izdanim garancijama					
	Otkup duga					
	C. NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) 1-2	3.158.000	-684.717	-2.835.690	-3.842.717	
	UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (A+B+C)	500.000	78.120	941.678	-421.880	16

Ministar je Konsolidirano Godišnje izvješće o izvršenju proračuna za 2018. godinu odobrio 21. 3. 2019. godine.

Ministar financija
Stipan Šarac

Naziv institucije: Hercegbosanska županija

Opis	31. 12. 2018.	31. 12. 2017.	Procenat (2/3)x100
1	2	3	4
I AKTIVA			
A. Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe (1+...+8)	11.368.743	11.449.290	99
1. Novčana sredstva i plemeniti metali	9.880.985	9.833.423	100
2. Vrijednosni papiri			
3. Kratkoročna potraživanja	969.555	1.008.991	96
4. Kratkoročni plasmani	9.073	10.573	86
5. Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	3.707	3.614	103
6. Zalihe materijala i robe	0	0	0
7. Zalihe sitnog inventara	0	0	0
8. Kratkoročna razgraničenja	505.423	592.689	85
B. Stalna sredstva (11+14+17+18)	39.510.274	35.215.121	112
9. Stalna sredstva	59.912.921	53.870.707	111
10. Ispravka vrijednosti stalnih sredstava	20.402.647	18.655.586	109
11. Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (9-10)	39.510.274	35.215.121	112
12. Dugoročni plasmani	0	0	0
13. Ispravka vrijednosti dugoročnih plasmana	0	0	0
14. Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (12-13)	0	0	0
15. Vrijednosni papiri	0	0	0
16. Ispravka vrijednosti vrijednosnih papira	0	0	0
17. Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (15-16)	0	0	0
18. Dugoročna razgraničenja	0	0	0
UKUPNO AKTIVA (A+B)	50.879.017	46.664.411	109
II PASIVA			
C. Kratkoročne obveze i razgraničenja (19+...+24)	14.936.924	15.321.515	97
19. Kratkoročne tekuće obveze	4.961.202	7.019.251	71
20. Obveze na temelju vrijednosnih papira	0	0	0
21. Kratkoročni krediti i zajmovi	6.272	6.188	101
22. Obveze prema djelatnicima	3.833.412	3.872.569	99
23. Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	0	9.770	0
24. Kratkoročna razgraničenja	6.136.038	4.413.737	139
D. Dugoročne obveze i razgraničenja (25+26+27)	6.947.079	7.629.249	91
25. Dugoročni krediti i zajmovi	6.947.079	7.629.249	91
26. Ostale dugoročne obveze	0	0	0
27. Dugoročna razgraničenja	0	0	0
E. Izvori stalnih sredstava (28+29+30+31-32)	28.995.014	23.713.647	122
28. Izvori stalnih sredstava	32.572.268	27.596.445	118
29. Ostali izvori sredstava	0	0	0
30. Izvori sredstava rezervi	0	0	0
31. Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	0	0	0
32. Neraspoređeni višak rashoda nad prihodima	3.577.254	3.882.798	92
UKUPNO PASIVA (C+D+E)	50.879.017	46.664.411	109

Ministar je Konsolidiranu Bilancu stanja na dan 31. 12. 2018. godine odobrio 18. 3. 2019. godine.

Ministar financija
Stipan Šarac

**Konsolidirano Izvješće o novčanim tijekovima
za razdoblje izvješćivanja od 1. 1. do 31. 12. 2018. godine**

Naziv institucije: Hercegbosanska županija

Redni broj	Pozicija	Iznos u KM
1	2	3
	I NOVČANI PRIMITCI	
1	Prihodi (od 2 do 6)	70.037.243
2	Prihodi od poreza	64.675.884
3	Neporezni prihodi	4.195.375
4	Tekući transferi (transferi i donacije)	1.145.462
5	Kapitalni transferi	0
6	Prihodi na temelju zaostalih obveza	20.522
7	Kapitalni primici i transferi (8)	17.450
8	Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	17.450
9	Financiranje (od 10 do 12)	1.500.000
10	Primici od finansijske imovine	0
11	Primici od dugoročnog zaduživanja	1.500.000
12	Primici od kratkoročnog zaduživanja	0
13	UKUPNI NOVČANI PRIMICI (1 + 7 + 9)	71.554.693
14	II NOVČANE ISPLATE	
15	Rashodi (od 16 do 21)	64.175.854
16	Plaće i naknade troškova djelatnika	42.078.326
17	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	3.957.935
18	Izdatci za materijal, sitni inventar i uslug	5.554.946
19	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	11.023.378
20	Kapitalni transferi	1.382.447
21	Izdatci za kamate	178.822
22	Kapitalni izdaci (redni broj 23)	5.146.560
23	Izdatci za nabavu stalnih sredstava	5.146.560
24	Financiranje (25 + 26)	2.184.717
25	Izdatci za finansijsku imovinu	0
26	Izdatci za otplate dugova	2.184.717
27	UKUPNE NOVČANE ISPLATE (15 + 22 + 24)	71.507.131
28	NETO NOVČANI PRIMICI / ISPLATE (13 - 27) ili (27 - 13)	47.562
29	SALDO GOTOVINE NA POČETKU GODINE	9.833.423
	SALDO GOTOVINE NA KRAJU GODINE (28 + 29)	9.880.985

Ministar je Konsolidirano Izvješće o novčanim tijekovima za period izvješćivanja od 1. 1. do 31. 12. 2018. godine odobrio 18. 3. 2019. godine.

Ministar financija
Stipan Šarac